

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه‌دو سراسر انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

دفترچه شماره ۳

آزمون جامع (۳)

جمعه ۹۹/۰۵/۲۴

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۴۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۶	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
۱۰	جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
۱۱	جامعه‌شناسی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵ دقیقه
۱۲	فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
۱۳	روان‌شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	روح‌اله اصغری	حسام حاج مؤمن - علیرضا شفیعی شاهو مرادیان - پریسا فیلو سید مهدی میرفتحی
دین و زندگی	مرتضی محسنی‌کبیر محمد آقاصالح	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی‌فرد	مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	مریم ولی‌عابدینی - ندا فرهختی مینا نظری
اقتصاد	میترا چیتی‌ساز	میلاد اکبری - مریم پارسائیان فاطمه ساریخانی - علی‌علی‌پور
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - علی‌علی‌پور
جغرافیا	محسن مصالایی	محمداسماعیل سلمان‌پور مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی
جامعه‌شناسی	مینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند سیده مریم میرقاسمی - علی‌علی‌پور
فلسفه و منطق	سید حسام‌الدین جلالی طهرانی	مریم پارسائیان - عماد صفرنژاد
روان‌شناسی	نگار کاخ‌دگران	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحي - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - پریسا فیلو

سرپرست واحد فنی: سیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - الناز دارانی - مهناز کاظمی - مهسا هوشیار

امور چاپ: علی مزرعتی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

فارسی

۱۳ ۲ تناسب: دل، خال، لب / مرغ، دانه

ایهام: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نغمهٔ حروف: تکرار مصوّت بلند «ا» (۶ بار) / تکرار صامت‌های «ش» و «ت» (۵ بار)

تضاد: خرد ≠ عشق

(۳) مجاز: حرف: مجاز از سخن

تشخیص: نسبت دادن لب‌بسته بودن به قلم

(۴) استعاره: سیل: استعاره از تعلّق / خانه: استعاره از دل

تشبیه: گرد تعلّق (اضافهٔ تشبیهی)

۱۴ ۳ ایهام: — / واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «م» (۶ بار) و «ر» (۶ بار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) استعاره: قدح: استعاره از گلبرگ‌های نرگس

حسن تعلیل: دلیل قدح در دست داشتن گل نرگس، می نوشیدن و مستی نرگس در اثر زیبایی معشوق است.

(۲) تشبیه: تشبیه چشم معشوق به می

ایهام تناسب: مدام: ۱- همیشه (معنی درست) ۲- شراب (معنی نادرست)

تناسب با می و قدح

(۴) تشخیص: جان‌بخشی به گل نرگس

تناسب: بوستان و نرگس / می و قدح

۱۵ ۱ مجاز (بیت «ب»): خون: مجاز از کشتن

جناس ناقص (بیت «الف»): روان و روا

حسن تعلیل (بیت «ه»): شاعر دلیل خمیدگی ابروی معشوق را سجده کردن ابرو در برابر چشم معشوق می‌داند.

تضاد (بیت «ج»): کج ≠ راست

استعاره (بیت «د»): صنوبر: استعاره از معشوق

۱۶ ۲ بررسی آرایه‌ها در گزینهٔ (۲):

استعاره: نسبت دادن چشم به تیر / آغوش کمان (اضافهٔ استعاری) /

جناس ناقص: اقامت و قامت / تناسب: تیر، کمان / کنایه: چشم داشتن /

تشبیه: تشبیه خود به تیر

۱۷ ۲ مفهوم عبارت سؤال: میل به بازگشت به وطن / وطن‌دوستی

مفهوم گزینهٔ (۲): لذت دوری از وطن / غربت‌پرستی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) وطن‌دوستی

(۳) رنج غربت

(۴) بازگشت به وطن

۱۸ ۴ مفهوم مشترک عبارت سؤال و ابیات گزینهٔ (۴): ترجیح

باطن بر ظاهر

مفهوم سایر ابیات:

(الف) دعوت به گوشه‌گیری و انزوا

(ب) لفظ زیبا موجب دوچندان شدن زیبایی معنی است.

(د) بی‌وفایی روزگار / دورویی

۱۹ ۳ مفهوم گزینهٔ (۳): غیرت و تعصّب عاشقانه

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: رازداری عاشقانه

۱ ۲ معنی درست واژه‌ها: طبیعت: عادت، طبع و سرشت، خو /

مُنْکَر: زشت، ناپسند / إلْزام: ضرورت، لازم‌گردانیدن، واجب‌گردانیدن /

تَلَطُّف: مهربانی، اظهار لطف و مهربانی کردن، نرمی کردن / خودرو: خودرأی،

خودسر، لجوج

۲ ۱ معنی درست واژه‌ها: توقیع: مُهر یا امضای پادشاهان و بزرگان در

ذیل یا بر پشت فرمان (رُقعَت: رقع، نامهٔ کوتاه، یادداشت) / خُطْوه: گام، قدم /

صِلَت: انعام، جایزه، پاداش / نماز پیشین: نماز ظهر / مقرون: پیوسته، همراه /

ضیَعَت: زمین زراعتی / شبگیر: سحرگاه، پیش از صبح / شبهت: تردید، شک

۳ ۳ (ب) بی‌گاه شدن: فرا رسیدن هنگام غروب یا شب

(ه) سودا: خیال، دیوانگی

بررسی سایر بیت‌ها:

(الف) پرده در این گزینه در معنی پوشش به کار رفته است.

(ج) دستور در این گزینه در معنی فرمان به کار رفته است.

(د) فرض در این گزینه در معنی پنداز به کار رفته است.

۴ ۱ املای درست واژه: سخره: ریشخند

۵ ۳ املای درست واژه: قیر

۶ ۳ املای درست واژه‌ها: (ب) انضمام / (ج) هول / (ه) سلاح /

(و) هضم

۷ ۲ اسب (اسب): مضاف‌الیه

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسپند (اسفند): مفعول

(۳) سپید (سفید): مفعول

(۴) پیل (فیل): مفعول

۸ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) چو دیدم ... / گرفتار ار شوم

(۲) چو بار سر سبک کردی

(۴) چو پرهیزی ندارم

۹ ۱ واژه‌های «فراق» و «فراغ» هم‌آوا نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) قضا ~ غذا / غزا

(۳) خار ~ خوار

(۴) بهر ~ بحر

۱۰ ۳ جهان: متّم / عیش: مضاف‌الیه

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شکوفه، چادر: متّم

(۲) سر، کوچه‌ها: نهاد

(۴) مژگان، طَرّه: نهاد

۱۱ ۱

من عاشق و دیوانه و مستّم [هستم]

نهار مسنر معطوف به مسنر

۱۲ ۱ (الف) در سیزده سال، مرگی اتفاق نیفتاد.

(ب) وجود سیمرغ

(ج) در ده سالگی هیچ هم‌اوردی در میدان نداشت.

(د) پرورش یافتن زال نزد سیمرغ

(ه) وجود دیو سپید

(و) رویین‌تنی اسفندیار

۲۰ ۲ مفهوم گزینه (۲): لازمه کمک به دیگران، تحمل سختی‌ها و ترک انزوا است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بی‌تعلقی عاشقان

۲۱ ۲ مفهوم گزینه (۲): بی‌تأثیر بودن آه مظلومان

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تأثیر آه مظلوم بر ظالم

۲۲ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): نکوهش راضی نبودن به قسمت و زیاده‌خواهی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ناامید نشدن

(۲) مرگ تنها علاج حرص و طمع است / بی‌درمان بودن حرص و طمع

(۴) منع کردن دیگران موجب افزایش حرص و طمع می‌شود.

۲۳ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): عشق عامل هر جنبشی در جهان است. / عشق در سرشت همه پدیده‌ها وجود دارد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) حیرت عاشق / ابدی بودن عشق

(۲) دعوت به خاموشی

(۴) شورانگیزی و کمال‌بخشی عشق / شدت اشتیاق

۲۴ ۳ مفهوم گزینه (۳): وابستگی به پدیده‌های بی‌ارزش مانع رسیدن به کمال و هدف است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دشواری‌های راه عشق

۲۵ ۴ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): امید به رحمت بی‌پایان خداوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ناامیدی شاعر

(۲) امید به تغییر شرایط از نامطلوب به مطلوب / اشاره به عدل در نظام خلقت

(۳) اقرار به گناه‌کاری و زیاد بودن گناهان

زبان عربی (عمومی)

گزینه صحیح و جواب در ترجمه یا تعریب را مشخص کن (۳۵-۲۶):

۲۶ ۱ ترجمه کلمات مهم: مَا يُرِيدُ اللَّهُ: خداوند نمی‌خواهد [فعل مضارع می‌تواند با «ما» هم منفی شود. / لِيَجْعَلَ: تا قرار دهد / عَلَيَّكُمْ: بر شما / مِنْ حَوْجٍ: سختی‌ای را

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «يَجْعَلُ» فعل معلوم است نه فعل مجهول؛ «يَجْعَلُ» قرار داده شود

(۳) «مَا يُرِيدُ» مضارع منفی است نه ماضی منفی، «لِ» نادرست معنی شده است.

(۴) «يُرِيدُ» فعل مضارع است که با «ما» منفی شده است. «عَلَيْكُمْ» بر شما نه «برای شما».

۲۷ ۳ ترجمه کلمات مهم: يَشْعُرُ الْإِنْسَانُ ... بِسَعَادَةٍ نَفْسِيَّةٍ: انسان خوشبختی خود را احساس می‌کند / أحياناً: گاهی / وَ ذَاكَ عِنْدَمَا: و آن زمانی است که / يَزِي: می‌بیند / أَنَّهُ: که او / قَدْ أَنْجَزَ: انجام داده است / عملاً مفيداً: کار مفیدی را

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «به خوبی» معادلی ندارد، «ذَاكَ: آن» ترجمه نشده است، «در خود» نادرست است.

(۲) «و ذَاكَ عِنْدَمَا: و آن وقت است که» نادرست ترجمه شده است.

(۴) «نفس» در نقش مضاف‌الیه است، اما در این گزینه به صورت مضاف‌الیه ترجمه نشده است، «فقط» معادلی ندارد، «یری» ترجمه نشده است.

۲۸ ۴ ترجمه کلمات مهم: هُنَاكَ آيَاتٌ كَثِيرَةٌ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ: در قرآن کریم آیه‌های بسیاری وجود دارد / تَدْعُو: که دعوت می‌کند / النَّاسُ: مردم را / إلی اکتساب: به بدست آوردن / الْأَخْلَاقُ الْفَاضِلَةُ: اخلاق نیکو

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) دَقَّتْ کنید: در این گزینه «تَدْعُو» به صورت «خبر» ترجمه شده است؛ در صورتی که در عبارت عربی «هَنَاكَ» خبر و «تَدْعُو» جمله وصفیه است. در واقع این گزینه ترجمه این عبارت است: «الآيات الكثيرة التي في القرآن الكريم، تَدْعُو ...»

(۲) «تَدْعُو» مضارع است، «برجسته» ترجمه دقیقی نیست.

(۳) «تَدْعُو» مضارع و معلوم است، «در آن‌ها» معادلی ندارد، «وارسته» ترجمه دقیقی نیست.

۲۹ ۳ ترجمه کلمات مهم: قَدْ أُصِيبَ وَالِدِي بِكَامٍ: پدرم دچار سرماخوردگی شده است / وَ عِنْدَهُ حَقِّي شَدِيدَةٌ: و تب شدیدی دارد [«عِنْدَ» در این ساختار معنای «داشتن» می‌دهد و «نزد» ترجمه نمی‌شود. / يَشْعُرُ بِالْوَهْنِ: احساس سستی می‌کند / فِي جِسْمِهِ: در بدنش

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) دَقَّتْ کنید «عِنْدَ» در ساختار «عِنْدَ + ضمير + اسم نکره» معنای «داشتن» می‌دهد نه «نزد ...»، «گاهی» معادلی در متن ندارد.

(۲) ضمير «ي» در «وَالِدِي» ترجمه نشده است، «عِنْدَ» در ترجمه لحاظ نشده است.

(۴) جمله «عِنْدَهُ» اصلاً در ترجمه لحاظ نشده است، «نیز» معادلی ندارد، «في» ترجمه نشده است، «احساس ... دارد» ترجمه درستی نیست.

۳۰ ۱ ترجمه کلمات مهم: تُسَجِّعُ: تشويق می‌کنند / الطالِبَاتُ الثلاث: سه دانش‌آموز / زَمِيلَاتُهُنَّ: هم‌کلاسی‌های خود را / عَلَيَّ أَنْ يُطْفِئُنَّ: بر این‌که خاموش کنند / المصاييح: چراغ‌ها / الْمَكَيَّفُ: کولر / عِنْدَ الْخُرُوجِ: هنگام خروج / مِنَ الصَّفِّ: از کلاس

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «ثلاث» برای «الطالبات» است نه «زَمِيلَاتُهُنَّ»، «عِنْدَ» اشتباه ترجمه شده است.

(۳) «آن» در ابتدای جمله زائد است، ضمير «شان» در «خروجشان» اضافی است، «تُسَجِّعُ» مضارع است نه ماضی استمراری، «أَنْ يُطْفِئُنَّ» فعل است نه مصدر!

(۴) «تُسَجِّعُ» مضارع است.

۳۱ ۲ ترجمه کلمات مهم: لَنْ يُوَافِقَ الْجَمِيعُ عَلَى اقْتِرَاحِكَ هَذَا إِلَّا: همگان با این پیشنهاد تو موافقت نخواهند کرد مگر؛ (یا) همگان با این پیشنهاد تو موافقت خواهند کرد فقط / إِذَا: زمانی که / جِئْتُهُمْ بِ: برای آن‌ها بیاوری / دَلَائِلُ قَوِيَّةٌ: دلایلی قوی را

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «إقترح» مصدر باب «افتعال» است و مفرد و نه جمع «اقتراحات» پیشنهادها، «إِذَا» درست ترجمه نشده است، دَقَّتْ کنید فعل «جاء ب» یعنی «آوردن» نه «آمدن»، «این که» زائد است.

(۳) «هیچ‌کس» ترجمه نادرستی از «جميع» است، «اقتراح» مفرد است. [از مذکر بودن «هذا» هم می‌توانیم متوجه شویم. / لَنْ يُوَافِقَ» باید مستقبل منفی ترجمه شود: موافقت نخواهند کرد، «جاء ب» نادرست ترجمه شده است.

(۴) اگر بخواهیم جمله را مثبت ترجمه کنیم، حتماً از قید حصر «فقط، تنها» باید استفاده کنیم که در این گزینه نیامده است، «لَنْ يُوَافِقَ» باید مستقبل ترجمه شود نه مضارع، «دلایل قویّة» نکره است.

۳۲ ۲ ترجمه کلمات مهم: المفردات التي: واژگانی که / دَخَلَتِ اللُّغَةُ

العربية: وارد زبان عربی شده اند / مِنْ لُغَاتٍ أُخْرَى: از زبان‌هایی دیگر / و تَغَيَّرَتْ: و تغییر یافته‌اند / أَصَوَاتُهَا و أَوْرَاقُهَا: صداها و وزن‌هایشان / تَسْمَى: نامیده می‌شوند / المفردات الدخيلة: واژگان وارد شده

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «تَغَيَّرَتْ» ماضی است نه مضارع
(۳) «اللُّغَةُ» ترجمه نشده است، «دَخَلَتْ» ماضی است، «تَغَيَّرَتْ» ماضی است، «تَسْمَى» مجهول است.
(۴) «تَغَيَّرَتْ» نادرست ترجمه شده است، «تَسْمَى» مضارع است.

۳۳ ۳ «يَعْدُّ: به شمار می‌آید» مجهول است، «في العالم» ترجمه

نشده است.

۳۴ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «تَقَرَّبَ: نزدیک می‌سازند» مضارع است.
(۲) مفعول مطلق تأکیدی «تَسْهِلًا» ترجمه نشده است.
(۴) «لَيَنْتَذِرُ: باید به خاطر داشته باشیم»: لام «امر» است، «قَدْ: شاید، گاهی» نه «می‌توانند».

۳۵ ۴ «سفر کردم» ماضی است ← سافرت (رد گزینه (۱))،

«عکس‌ها» جمع است ← صُور (رد گزینه‌های (۱) و (۳))، در گزینه (۳) «تَلَّكْ: آن» اضافی است، در گزینه (۲) «كُنْتُ أَشَاهِدُ: می‌دیدم» معادل ماضی استمراری است، اما «دیدم بودم» ماضی بعید است.

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس مناسب با آن به سؤالات پاسخ بده (۴۲ - ۳۶):

بیکاری پدیده‌ای است که همه جوامع مخصوصاً کشورهای در حال توسعه از آن رنج می‌برند. لذا همه کشورها باید با این مشکل مبارزه کنند. بیکار، هر شخص توانا بر کار و علاقه‌مند به آن است که دنبال آن می‌گردد اما برایش فرصتی برای کار وجود ندارد. بیکاری باعث مشکلات روانی و جسمی مخصوصاً برای نسل جوان می‌شود. دانشمندان تأیید کرده‌اند که درصد بزرگی از بیکاران اعتماد به نفسشان را از دست می‌دهند و احساس شکست می‌کنند. هم‌چنین در آن‌ها حالات نگرانی و افسردگی وجود دارد. علاوه‌بر این بیکاری منشأی برای مشکلات اجتماعی و امنیتی است و بدین خاطر دین اسلام را می‌بینیم که مردم را به کار و گرفتن شغلی و ماهر شدن در آن دعوت می‌کند. و در حدیث شریف آمده است: «همانا خداوند استادکار امانتدار را دوست دارد.»

۳۶ ۳ معنای «تُكَافِخ: مبارزه کند» در سطر اول چیست؟

(۱) کمک کند (۲) بپردازد

(۳) بجنگد (۴) استفاده کند

۳۷ ۲ براساس متن کدام شخص بیکار به حساب می‌آید؟

(۱) بازنشسته‌ای که به سن هفتاد سالگی می‌رسد!

(۲) فارغ‌التحصیلی که فرصتی برای کار ندارد!

(۳) دانشجویی که در دانشگاه مشغول تحصیلش شده است!

(۴) جوانی که هیچ کاری ندارد زیرا دنبال آن نمی‌گردد! [دقت کنید، در متن اشاره شده است که بیکار شخصی است که دنبال کار می‌گردد و کار پیدا نمی‌کند. پس کسی که کاری ندارد و دنبال کار هم نمی‌گردد، بیکار محسوب نمی‌شود.]

۳۸ ۳ براساس متن

- (۱) همه بیکاران از بیماری‌های روانی شکایت می‌کنند (رنج می‌برند)! [قید «جمع» این گزاره را اشتباه کرده است].
(۲) هیچ بیکاری‌ای در کشورهای پیشرفته و ثروتمند نیست! [نادرست است؛ چون در متن اشاره شده که مشکل بیکاری در تمامی جوامع وجود دارد].
(۳) همه کشورها باید برای شهروندان خود فرصت‌هایی برای کار را به وجود بیاورند! [کاملاً درست است].
(۴) حالات نگرانی و افسردگی میان کارگران و کارمندان وجود ندارد! [متن چنین مطلبی نگفته است].

۳۹ ۱ برای چه اسلام مسلمانان را به کار دعوت می‌کند؟

- (۱) زیرا می‌خواهد جامعه‌ای خوشبخت بسازد که در آن مشکلی وجود ندارد! [درست است؛ چون بیکاری مشکلات فراوانی را به همراه می‌آورد، اسلام مردم را به کار دعوت می‌کند تا جامعه بدون مشکلات باشد].
(۲) زیرا می‌خواهد که مردم کار خود را به خوبی انجام دهند! [هدف از دعوت به کار، ماهر شدن و خوب انجام دادن کار نیست].
(۳) زیرا دانشمندان اثبات کرده‌اند که بیکاری برای بدن مضر است! [اسلام به خاطر نظر دانشمندان در مورد مشکلات روانی و جسمی بیکاری، مردم را به کار دعوت نکرده است].
(۴) زیرا که کاری ندارد، از گرسنگی خواهد مُرد! [این گزاره‌های «جزئی» نمی‌تواند پاسخ باشد].

■ گزینه صحیح و اعراب و تحلیل صرفی را مشخص کن (۴۲-۴۰):

۴۰ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) «تُسَبِّبُ» مضارع از باب «تفعیل» است: «سَبَّبَ، يُسَبِّبُ، تَسْبِيبُ»
(۲) این فعل در صیغه «للفائدة» است نه «للمخاطب». / فاعل هم همیشه جایگاهش بعد از فعل است نه قبل از فعل؛ پس «البطالة» فاعل نیست.
(۳) «تُسَبِّبُ» معلوم است نه مجهول.

۴۱ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) «يَدْعُو» فعل مضارع است نه ماضی، معرب است نه مبني.
(۲) «يَدْعُو: دعوت می‌کند» متعدی است نه لازم (کسی را).
(۳) فاعل همیشه بعد از فعل می‌آید نه قبل از آن. «الدین» فاعل این فعل نیست. [فاعل، ضمیر مستتر «هو» است].

۴۲ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۲) «ظَاهِرَة» اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد «ظَهَرَ، يَظْهَرُ» است.
(۳) این اسم جزء مبني‌ها نیست و معرب است.
(۴) «ظَاهِرَة» مفرد مؤنث است نه مذکر.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۳):

۴۳ ۲ در گزینه (۲) «المُصَدَّرَة» (اسم فاعل: صادر کننده) درست

است.

۴۴ ۲ دقت کنید در گزینه (۲) «تَدَوَّرَ» یعنی «بچرخد» ولی در جای

خالی باید «بچرخاند» بیاید ← تَدَيَّرَ (از باب «إفعال»)

ترجمه: آفتاب پرست می‌تواند چشم‌هایش را در جهات مختلف بچرخاند!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) نوشیدنی‌های سرد به دندان‌ها آسیب می‌رساند!

(۳) ملخ می‌تواند محصولات را از بین ببرد!

(۴) دوست ناباب تو را به پایین می‌کشانَد!

دین و زندگی

۴۵ ۱ در گزینه (۱) مترادف وجود ندارد.
ترجمه: فاطمه چراغ‌ها را خاموش کرد و سمیه شیر آب را بست!
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۲) «الفشل: شکست» و «الهیمة: شکست» مترادف هستند.
(۳) «أعطیت: داده شد» و «منحت: داده شد» مترادف هستند.
(۴) «مُعَزَّة: عزیز» و «مَكْرَمَة: گرامی» مترادف هستند.

۴۶ ۳ **بررسی سایر گزینه‌ها:**
(۱) «المُضَلَّون» مفعول است و منصوب؛ پس باید با پسوند «ین» بیاید. ←
«المُضَلَّین»
(۲) «جميلة» صفت «صوراً» هست و باید به تبعیت از آن منصوب باشد. ←
«جميلة»
(۴) «اللَّهُ» مضاف‌الیه است و مجرور. ← «اللَّهُ»

۴۷ ۴ «ملجأ: پناهگاه» بر وزن «مفعَل» است و اسم مکان.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) «مؤعد» هر چند بر وزن اسم مکان است؛ اما در این جا دلالت بر زمان دارد.
ترجمه: زمان قرار جلسه در ساعت هشت صبح است.
(۲) «مواضيع» جمع مکسر «موضوع» است و اسم مفعول.
(۳) در این عبارت هیچ اسم مکانی دیده نمی‌شود.

۴۸ ۱ **بررسی گزینه‌ها:**
(۱) فعل ماضی به دو صورت منفی می‌شود: ۱- «ما + فعل ماضی» ۲- «لَمْ + فعل مضارع» که در این جا با مورد دوم منفی شده و کاملاً درست است.
(۲) فعل مستقبل با «لَنْ» + فعل مضارع» منفی می‌شود ← «لَنْ تُسَافِرَ»
(۳) فعل مضارع با «لَا» منفی می‌شود و آخر فعل مضارع را هم تغییر نمی‌دهد
← «لَا يَجْلِسُونَ»
(۴) فعل ماضی استمراری «كَانَ + فعل مضارع» به دو صورت منفی می‌شود:
۱- «ما» قبل از «كَانَ» ۲- «لَا» قبل از مضارع؛ بنابراین منفی «كُنْتُ أَطَالُ» می‌شود ← «مَا كُنْتُ أَطَالُ» یا «كُنْتُ لَا أَطَالُ». [البته یک حالت دیگر هم در منفی شدن دارد: «لَمْ أَكُنْ أَطَالُ» مطالعه نمی‌کردم]

۴۹ ۲ در گزینه (۲) «أهلاً» خبر «یکون» و منصوب است.
ترجمه: شاید کسانی که جایزه صلح نوبل به آن‌ها داده می‌شود، شایسته آن نیستند!

۵۰ ۴ سؤال از ما «فعل مجهولی» را می‌خواهد که نوع آن مشخص شده باشد؛ یعنی مفعول مطلق نوعی داشته باشد. پس باید دنبال ساختار «فعل مجهول + مصدر فعل مجهول + مضاف‌الیه یا صفت» بگردیم. در گزینه (۳) اصلاً فعل مجهول نیامده است. در گزینه‌های (۱) و (۲) هم «قَتِلَ و يُشَجَّع» مصدرشان در ادامه در شکل مفعول مطلق نوعی نیامده است. اما در گزینه (۴) «تَوَزَّع» فعل مجهول است و بعد از آن مفعول مطلق نوعی «توزیعاً» آمده است.

ترجمه: بایستی امکانات میان همه شهروندان عادلانه توزیع شود!

۵۱ ۳ مفهوم بیت «نیاید بدو نیز اندیشه راه ...» این است که فهم و درک انسان نمی‌تواند ذات و چیستی خداوند را درک کند که حدیث نبوی «وَلَا تَقْفَرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ» نیز به این مفهوم اشاره دارد.
۵۲ ۲ اگر شخصیت یا «مِنْ» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. پس در صورت فرض تعلق داشتن و وابستگی انسان به بعد تجزیه‌پذیر او، تعویض مداوم شخصیت انسان در دوران عمر اتفاق می‌افتد.
۵۳ ۱ قرآن برای این که قدرت خدا را به صورت محسوس‌تری در زمینه زنده شدن مردگان بیان کند ماجراهایی مانند داستان عزیر نبی (ع) را نقل می‌کند و عبارت قرآنی «... او بر هر خلقتی داناست» مربوط به امکان معاد یعنی پیدایش نخستین انسان است. زیرا در آیات ۷۸ و ۷۹ سورة یس می‌خوانیم: «و برای ما مثلی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟ بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او بر هر خلقتی داناست»
۵۴ ۱ حدیث سلسله الذهب، مؤید اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) است و شیوه بیان امام رضا (ع) در بیان حدیث نشان می‌دهد که چگونه احادیث رسول خدا (ص) از امامی به امام دیگر منتقل می‌شده است. این حدیث به جهت توالی و پشت سر هم آمدن اسامی امامان به حدیث سلسله الذهب (یعنی زنجیره طلایی) مشهور است.
دقت کنید: این حدیث به ولایت ظاهری یعنی «معرفی خویش به عنوان امام بر حق» از اقدامات مربوط به ولایت ظاهری نیز اشاره دارد که در گزینه‌های مذکور نیست.

۵۵ ۴ رَّبّ، به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست و واژه «رَّبّ العالمین» بیش از ۴۰ بار در قرآن تکرار شده است.
امام صادق (ع) می‌فرماید: «مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمُنْعِمَ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ، لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ» هر کسی که از نعمت دهنده به مخلوقات تشکر نکرده است از خداوند عزوجل تشکر (شکر) نکرده است» و این همان حقیقت ناسپاسی است.
۵۶ ۲ در سنت «سبقت رحمت بر غضب»، خداوند به بندگان خود محبت دارد؛ با همه آنان، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می‌کند و اگر خداوند بر کسی سخت می‌گیرد باز هم از دریچه لطف و رحمت است مانند مادری که بر فرزندش سخت می‌گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می‌کند تا او را از اشتباه بازدارد و به هیچ‌وجه قصد انتقام‌گیری از فرزند خود را ندارد از همین جهت است که، راه بازگشت گناهکار به سوی خدا همیشه باز است و آیه شریفه «مَنْ جَاءَ بِالْخَسَنَةِ فَلَهُوَ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ...» به این سنت اشاره دارد.

۵۷ ۱ امام باقر (ع) پس از تلاوت آیه «اوست که توبه بندگان را می‌پذیرد و گناهان را می‌بخشد ...» به محمد بن مسلم تذکر داد و فرمود: مراقب باش مؤمنین را از رحمت خدا مأیوس نکنی! که این مفهوم از توجه در عبارت قرآنی «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ: از رحمت الهی ناامید نباشید» به دست می‌آید.
۵۸ ۱ با وجود همه مشکلات پیش روی ازدواج، تدبیر پدران و مادران می‌تواند بسیاری از مشکلات را از میان بردارد و شرایط ازدواج آسان را فراهم کند، دختران و پسران جوانی که فقط عفاف و پاکدامنی را اصل قرار داده‌اند، می‌توانند با کاستن توقعات خود و نادیده گرفتن برخی از موانع خود ساخته مانند آداب و رسوم غلط و تشریفات و تجملات زائد، یک زندگی ساده و صمیمی را با همکاری سایر اعضای خانواده آغاز کنند.

۵۹ ۴

در استدلال اثبات وجود خدا و علة العلل، گفته نمی‌شود که هر موجودی به آفریننده‌ای نیاز دارد بلکه می‌گویند هر پدیده‌ای به آفریننده‌ای محتاج است، اگر کسی بگوید هر موجودی به آفریننده‌ای نیاز دارد باید نتیجه بگیرد که خدا هم به آفریننده‌ای نیازمند است، نتیجه چنین حرفی این است که هیچ چیزی وجود پیدا نکند، زیرا هر موجود را که ما فرض کنیم باید قبل از آن موجودی باشد تا آن را پدید آورد و این سلسله تا بی‌نهایت پیش خواهد رفت و هیچ‌گاه، هیچ موجودی پدید نخواهد آمد و لازمه آن تسلسل‌ها علت‌هاست که از نظر عقلی محال است.

۶۰ ۴

این بیت مؤید یکی از ثمرات و میوه‌های درخت اخلاص، یعنی دریافت پاداش‌های وصف نشدنی است، که رسیدن به مقام قرب و نزدیکی به محبوب را از راه بندگی خالصانه خدا به دست آورده‌اند.

۶۱ ۳

لازم است مانع سلطه رسانه‌ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور شویم که یکی از مهم‌ترین مصداق‌های قاعده نفی سبیل است، که آیه «وَلَن يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» به آن اشاره دارد. بنابراین به دولت اسلامی واجب است که زیرساخت‌های لازم برای پایگاه‌های ارتباط بومی و داخلی را فراهم کند.

۶۲ ۳

قرآن کریم در آیات ۸ تا ۱۰ سوره شمس می‌فرماید: «قَالَهُمْهَا فُجُورًا وَ تَقْوَاهَا قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَاهَا وَ قَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا: آن‌گاه [تشخیص] بدکاری و پرهیزکاری را به آن [نفس انسان] الهام کرد، که هر کس آن را پاک گردانید، قطعاً رستگار شد و هر کس آن را آلوده کرد، قطعاً محروم شد» رمز و راز فلاح و رستگاری انسان را ترکیب نفس معرفی می‌کند و موضوعات گزینۀ (۱) و (۲) از این آیه برداشت نمی‌شود و در گزینۀ (۴) تشخیص بدکاری از پرهیزکاری تابع (معلول) نفس ملهمه انسان است (نه متبوع و علت).

۶۳ ۱

با توجه به آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» پیامد اعتقاد به خدا و جهان آخرت و انجام عمل صالح، نداشتن ترس و غم است. و خداوند متعال در پاسخ کافران که زندگی را منحصر به زندگی دنیوی می‌پندارند «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا» می‌فرماید: «وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ: البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند، بلکه فقط ظن و خیال آنان است».

۶۴ ۴

مطابق با آیه شریفه «اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لَتَجْرِبُوا فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ» وظیفه انسان‌ها در قبال نظام قانونمند هستی، که خداوند بر مبنای آن دریا را مسخر انسان ساخته است، بهره بردن از فضل الهی و شکرگزاری از محضر اوست.

۶۵ ۲

مهم‌ترین موانع رشد و کمال (اهم موانع) همان نفس اماره و شیطان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در کلام امیرالمؤمنین نفس اماره دشمن‌ترین دشمن‌هاست، نه شیطان.

(۳) فرمان‌دهنده به بدی‌ها در کلام قرآن نفس اماره است، نه شیطان.

(۴) تمایلات دانی، از موانع رشد و کمال به حساب نمی‌آید.

۶۶ ۱

چون قضای الهی به معنای «انجام رساندن» و «پایان دادن» و «حکم کردن» و «حتمیت بخشیدن» است. لذا از آن جهت که کارها با فرمان و حکم الهی ایجاد می‌شوند مقضی به قضای الهی‌اند و شعر: «روداد از خود نه طغیان می‌کنند...» اشاره به اراده و حکم و فرمان الهی دارد.

۶۷ ۱

با این‌که سال‌ها بعد، منع نوشتن حدیث پیامبر (ص) برداشته شد و حدیث‌نویسی رواج یافت، اما به دلیل عدم حضور اصحاب در میان مردم، به دلیل فوت یا شهادت، احادیث زیادی جعل یا تحریف شد، به طوری که احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود.

۶۸ ۱

برای حرکت در مسیر هدف، وجود اسوه و الگوهای که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند، بسیار ضروری است. زیرا وجود این الگوها، اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر این‌که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

۶۹ ۳

انسان ذلیل کسی است که، در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد، هم‌چنین تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود و هر کاری را که موافق هوی و هوس او باشد انجام می‌دهد، هر چند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند و آیه شریفه: «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ: آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند.» به این موضوع اشاره دارد.

۷۰ ۲

براساس آیه شریفه «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَاهَا» قرآن کریم رمز سعادت و رستگاری ما را تزکیه نفس دانسته و آن زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود و این کار با توبه از گناهان آغاز می‌شود.

۷۱ ۴

خداوند کریم در قرآن می‌فرماید: «وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ: خداوند به زمان سوگند می‌خورد که انسان در زیان است، مگر کسانی که ایمان آوردند و عمل صالح انجام دادند و به حق و صبر سفارش نمودند» این سوگند اهمیت آن و حتمی بودن این زیان‌کاری را نشان می‌دهد.

۷۲ ۴

پیامبر اکرم (ص) خطاب به کشته‌شدگان لشکر کفار در جنگ بدر فرمود: «آن‌چه پروردگارمان به ما وعده داده بود، حق یافتیم؛ آیا شما نیز آن‌چه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟» این گفت‌وگو نشانگر حیات برزخی است که رابطه انسان از این عالم با دنیا هم‌چنان تداوم دارد.

۷۳ ۴

امام صادق (ع) می‌فرماید: «مایه زینت و زیبایی ما باشید، نه مایه زشتی و عیب». وظیفه ما این است که به گونه‌ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و بدانیم که شیعه بودن، تنها به اسم نیست بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی و راستین آنان شویم. شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی از عوامل مؤثر در معرفت و محبت به امام زمان (عج) و از بین رفتن تردیدهاست.

۷۴ ۳

می‌دانیم که آثار و نوشته‌های اولیه دانشمندان و متفکران با آثار دوران پختگی آن‌ها متفاوت است، از این رو دانشمندان در نوشته‌های گذشته خود تجدیدنظر می‌کنند و اگر بتوانند کتاب‌های گذشته خود را اصلاح می‌نمایند، در حالی که قرآن کریم با بیش از شش هزار آیه در طول ۲۳ سال نزول با هم تعارض و ناسازگاری ندارد این موضوع اشاره به «انسجام درونی در عین نزول تدریجی قرآن کریم» دارد و آیه شریفه «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ...» مؤید آن است.

۷۵ ۲

اگر کسی به علت عذری مانند بیماری یا مسافرت نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عذر او برطرف شود و تا رمضان آینده عمداً قضای روزه را نگیرد، باید هم روزه را قضا کند و هم برای هر روز یک مُد طعام (تقریباً ۷۵۰ گرم) گندم و جو و مانند آن‌ها به فقیر بدهد.

زبان انگلیسی

۷۶ ۳ دروازه‌بان روز بدی داشت، بنابراین چند گل ضعیف خورد، درست

است؟

توضیح: در جمله‌های مرکب، مبنای درست کردن فعل پرسش تأکیدی، فعل بند دوم جمله اصلی (در این مورد فعل اصلی "let" در زمان گذشته ساده) است.
دقت کنید: به دلیل مثبت بودن این فعل بی‌قاعده در زمان گذشته ساده، در پرسش تأکیدی به "didn't" نیاز داریم.

۷۷ ۱ فکر می‌کنم حتی اگر آن ده سال بزرگ‌تر بود و بچه داشت،

باز هم به اندازه آن بی‌مسئولیت بود.

توضیح: برای بیان شرط فرضی و خیالی در زمان حال و آینده از ساختار جملات شرطی نوع دو استفاده می‌کنیم و در نتیجه در بند شرط به فعل گذشته ساده (در این جمله "were" و "had") نیاز داریم و بند جواب شرط با فعل آینده در گذشته ساده (شکل ساده فعل + would) کامل می‌شود.

۷۸ ۳ خطر فوت کردن از علل مرتبط با سیگار کشیدن ظرف تنها

چند ماه از ترک سیگار به نحو قابل توجهی کاهش می‌یابد.

توضیح: هم بعد از حروف اضافه (مانند "of") و هم بعد از "give up" (ترک کردن) فعل را به صورت اسم مصدر نیاز داریم.

۷۹ ۱ سیاره مریخ مدت‌هاست توسط دانشمندان به عنوان بهترین

نامزد برای سکونت‌گزینی بشر در نظر گرفته شده است.

توضیح: فعل "consider" (در نظر گرفتن، لحاظ کردن) در این جا جزء افعال متعدی است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این که مفعول این فعل (The planet Mars) پیش از جای خالی قرار گرفته است، در جای خالی به فعل مجهول نیاز داریم و پاسخ در بین گزینه‌های (۱) و (۳) است.

دقت کنید: چون فعل در این جا از گذشته تاقنون به صورت پیوسته وجود داشته و به همراه آن از "long" استفاده شده است، برای آن از ساختار زمان حال کامل به صورت مجهول استفاده می‌کنیم.

۸۰ ۴ رئیس تا حدی گرفتار است، بنابراین امروز تنها می‌تواند چند

دقیقه [از وقتش را] آزاد کند تا با شما صحبت کند.

(۱) یادآوری کردن، به یاد آوردن (۲) بخشیدن، عفو کردن
(۳) گردآوری کردن، تألیف کردن (۴) [وقت] آزاد کردن؛ چشم پوشیدن از

۸۱ ۲ ما در این ناحیه بیشتر تابستان‌ها خشکسالی داریم و در نتیجه

برای مدتی اجازه نداریم که اتومبیل‌هایمان را بشوئیم.

(۱) منبع (۲) خشکسالی، خشکی
(۳) تنوع، گوناگونی (۴) شرط؛ وضع

۸۲ ۱ بیمارستان بر روی عیادت‌کنندگان بسته شده است و تمام

بیماران در تلاش برای متوقف کردن انتشار بیشتر ویروس تحت نظر هستند.

(۱) تلاش؛ مبادرت (۲) الهام
(۳) تجربه (۴) الگو؛ طرح

۸۳ ۱ پیش‌بینی آب و هوا در تلویزیون برای یکشنبه شروعی آفتابی

ولی [در عین حال] رسیدن بارندگی در ادامه روز را پیش‌بینی کرد.

(۱) پیش‌بینی کردن؛ پیش‌گویی کردن
(۲) درگیر کردن؛ مشارکت دادن
(۳) توسعه دادن؛ رشد کردن
(۴) مرتب کردن؛ تنظیم کردن

۸۴ ۳ چاقی مفراط اغلب به همان میزان از طریق ژنتیک به وجود

می‌آید [که] از طریق کمبود فعالیت جسمانی ترکیب‌شده با مصرف کالری‌های بسیار زیاد به وجود می‌آید.

(۱) تولید کردن، ساختن

(۲) اندازه‌گیری کردن

(۳) مصرف کردن

(۴) فراهم کردن، ارائه کردن

۸۵ ۳ دسرهای ما به جز طعم لذیذ و مواد کاملاً طبیعی‌شان، مزیت

افزوده داشتن ۳۰٪ چربی کم‌تر از دسرهای معمولی را [نیز] دارند.

(۱) پزشکی (۲) سخاوتمند؛ سخاوتمندانه

(۳) خوش مزه، لذیذ (۴) مایل، مشتاق

۸۶ ۱ اولین هواپیما در [ماه] مه [سال] ۱۹۵۲ در مکان جغرافیایی

قطب شمال فرود آمد.

(۱) موقعیت، مکان (۲) تغییر، دگرگونی

(۳) موقعیت، شرایط (۴) ترکیب

۸۷ ۳ نورون‌ها سلول‌هایی واحد در سیستم عصبی هستند که

اطلاعات را دریافت، منتقل و ادغام می‌کنند.

(۱) احساسی؛ عاطفی (۲) جسمانی؛ فیزیکی

(۳) عصبی (۴) خلاق؛ خلاقانه

توضیح: سیستم عصبی: "nervous system"

رادیوی اولیه اغلب «بی‌سیم» نامیده می‌شد زیرا رادیو امواج نامرئی را به جای سیم به کار می‌برد تا پیام‌ها را از یک مکان به [مکانی] دیگر برسانند. امروزه امواج رادیویی وسیله مهمی برای منتقل کردن اصوات، تصاویر و داده‌ها در سراسر جهان هستند. در مدارهای فرستنده رادیویی، جریان‌های الکتریکی به سرعت در حال تغییر، امواج رادیویی را با طول‌های مختلف تولید می‌کنند که به سمت یک گیرنده رادیویی حرکت می‌کنند. امواج رادیویی نوعی موج الکترومغناطیسی (EM) مانند نور و اشعه‌های ایکس هستند. امواج رادیویی مثل این امواج با سرعت نور حرکت می‌کنند، [یعنی] ۱۸۶,۰۰۰ مایل (۳۰۰,۰۰۰ کیلومتر) در ثانیه، تقریباً یک میلیون برابر سرعت امواج صوتی. امواج رادیویی می‌توانند از میان هوا، مواد جامد یا حتی فضای تهی حرکت کنند، اما با قرار دادن آنتن فرستنده روی زمینی مرتفع مانند تپه، به کارآمدترین صورت فرستاده می‌شوند.

۸۸ ۱ ارتباط برقرار کردن؛ منتقل کردن

(۲) تمیز دادن، تشخیص دادن

(۳) بازتولید کردن؛ تولیدمثل کردن

(۴) معرفی کردن؛ عرضه کردن

۸۹ ۳ تلاش کردن؛ مبادرت ورزیدن

(۲) افزایش دادن؛ افزایش یافتن

(۳) تولید کردن، ساختن

(۴) تعلق داشتن، مال کسی بودن

۹۰ ۴ متفاوت با

(۲) علی‌رغم، با وجود

(۳) در عوض، به جای (۴) شبیه، مشابه، مانند

۹۱ ۲ توضیح: طبق مفهوم جمله در این جا به "nearly" (تقریباً) نیاز داریم، نه "near" (تزدیک).

دقت کنید: در این تست هر دو اسم "time" (در این جا به معنی «برابر، بار») و "wave" (موج) معنی قابل شمارش دارند و به صورت جمع مورد نیاز هستند.

۹۲ ۲ توضیح: فعل "send" (فرستادن، ارسال کردن) در این جا جزء افعال متعدی است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این که مفعول این فعل (radio waves) پیش از جای خالی قرار دارد، در جای خالی به فعل مجهول نیاز داریم و پاسخ در بین گزینه های (۲) و (۳) است.

دقت کنید: چون این فعل مجهول به امری کلی اشاره دارد که مقید به بازه زمانی به خصوصی نیست، برای آن از زمان حال ساده استفاده می کنیم.

برخی افراد ادعا می کنند بازیافت بهترین روش برای حفظ منابع طبیعی خام ما است. آن ها بر این باورند که کاهش [مقدار] زباله، به نوبه خود، میزان فضای دفن زباله مورد نیاز را کاهش خواهد داد. ما در درجه اول پلاستیک، شیشه، کاغذ و فلز را بازیافت می کنیم. گفته می شود که بازیافت [باعث] صرفه جویی در هزینه [و] فضای دفن زباله می شود و به محیط زیست کمک می کند. از طرف دیگر، بسیاری از افراد نمی دانند [که] آیا بازیافت ارزش این تلاش را دارد [یا خیر].

یک مؤلفه [که باید] در مورد بازیافت در نظر گرفته شود، هزینه است. آن هایی که علیه آن استدلال می کنند، نمی دانند [که] آیا ایجاد فضای دفن زباله بیشتر و دفن [زباله های] قابل بازیافت ارزان تر است [یا خیر]. بازیافت انرژی زیادی می گیرد. انرژی مورد استفاده در فرآیندهای بازیافت با تولید انتشار گازهای گلخانه ای مضر می تواند هم پرهزینه [و] هم برای محیط زیست زیان بار باشد.

سایرین استدلال می کنند که آن بستگی به [این] دارد [که] چه مقدار [از زباله های] قابل بازیافت به ایستگاه های بازیافت می رسد. اگر [زباله های] قابل بازیافت بیشتری در دسترس باشد، تفکیک و بازیافت اقلام به مواد قابل استفاده مجدد مقرون به صرفه تر است. به عنوان مثال، پلاستیک ها براساس نوع آن ها کدگذاری می شوند. غالباً انواع مختلف پلاستیک ها با هم قابل بازیافت نیستند. تا همین اواخر، جدا کردن آن ها با دست بسیار زمان بر و گران بود. اکنون، پلاستیک ها برای ساخت انواع جدید محصولات با هم پاکسازی می شوند و مورد استفاده قرار می گیرند. مسئله دیگر تقاضای اقلام بازیافت شده است. اگر تقاضا کم باشد، [زباله های] قابل بازیافت باقی می مانند و شروع به پوسیدن می کنند. خبر خوب [این] است که از طریق فناوری نوین و محصولات جدید تقاضا برای مواد و اقلام بازیافت شده در حال افزایش است.

[هنوز] ناکارآمدی ها و مسائل قانونی در مورد بازیافت وجود دارد، اما این فرآیندها در رابطه با [این موضوع] که هزینه [های] بهره وری شفاف شده است، بهبود یافته اند. بازیافت برای محیط زیست بهتر از تولید از مواد جدید [و] خام است.

۹۳ ۴ کدام یک از موارد زیر یک مؤلفه برای در نظر گرفتن در مورد بازیافت نیست؟

- (۱) هزینه تولید محصولات بازیافت شده
- (۲) مقدار مواد قابل بازیافت در دسترس
- (۳) تقاضا برای محصولات بازیافت شده
- (۴) تلاش برای قرار دادن کاغذ سیاه در سطل بازیافت

۹۴ ۲ بر مبنای متن، می توانید برداشت کنید برای بیشتر اقلامی که بازیافت نمی شوند چه اتفاقی می افتد؟

- (۱) آن ها سوزانده می شوند.
- (۲) آن ها به [محل] دفن زباله می روند.
- (۳) آن ها در حاشیه [ها] رها می شوند.
- (۴) آن ها به صورت مواد خام پردازش می شوند.

۹۵ ۳ در پاراگراف سوم، این به چه معنی است که چیزی «مقرون به صرفه» است؟

- (۱) آن یک نتیجه (محصول) نهایی را تولید می کند.
- (۲) آن به خوبی کار می کند.
- (۳) آن حداقل هزینه را مصرف می کند.
- (۴) آن تأثیر دلخواه را به وجود می آورد.

۹۶ ۱ دیدگاه نویسندگان در این متن چگونه خلاصه خواهید کرد؟

- (۱) در رابطه با بازیافت، هزینه هایی وجود دارد، ولی پیشرفت ها در این فرآیند باعث می شود ارزش این تلاش را داشته باشد.

(۲) بازیافت بسیار ناکارآمد است و اصلاً فایده ای ندارد.

(۳) بازیافت کردن بسیار پرهزینه است و ما باید چیزها (زباله ها) را در [محل های] دفن زباله موجود قرار دهیم.

(۴) پلاستیک ها باید همواره با دقت تفکیک شوند.

ادسون آرائتس دو ناسیمیونو در جهان با عنوان پله شناخته می شود. وی به زعم بسیاری از کارشناسان بزرگ ترین بازیکن فوتبال در تاریخ است. پله در [سال] ۱۹۹۹ توسط فیفا [به عنوان بهترین] بازیکن قرن خوانده شد. پله در برزیل متولد شد و به مدت دو دهه در آن جا به صورت حرفه ای بازی می کرد. عملکرد او در جام جهانی ۱۹۵۸ وی را [به] یک اسطوره فوتبال [تبدیل] کرد. هنگامی که [او] در تیم جوانان برزیل بازی می کرد، مربی وی پیشنهاد کرد [که] برای باشگاه فوتبال حرفه ای سانتوس امتحان دهد. پله ۱۵ [ساله] بود و اولین گل خود را ظرف یک سال به ثمر رساند. او در ادامه تعداد گل های بسیار بیشتری را برای تیمش به ثمر رساند. وی در [سال] ۱۹۵۷ براساس عملکردش برای بازی در تیم ملی به کار گرفته شد. پله در پیروزی (قهرمانی) جام جهانی برزیل در [سال] ۱۹۵۸ یک بازیکن کلیدی بود و وی هم چنین به این تیم کمک کرد [تا] حتی قهرمانی های بیشتری به دست آورد.

پله پس از ملحق شدن به [تیم] کاسموس نیویورک، [به] محبوب تر شدن فوتبال در ایالات متحده کمک کرد. بازی آخر او یک بازی نمایشی بین نیویورک و سانتوس بود. او در آن بازی، برای هر دو طرف به رقابت پرداخت. پله در طول دوران حرفه ای اش، ۱۲۸۳ گل به ثمر رساند!

وی پس از بازنشستگی از فوتبال در [سال] ۱۹۷۷ [نیز] به پر مشغله ماندن [خود] ادامه داده است. پله به عنوان وزیر ورزش برزیل خدمت کرده است و سفیر ایالات متحده برای بوم شناسی و محیط زیست بوده است. هم چنین پله در [سال] ۱۹۷۵ جایزه صلح جهانی را به دلیل همکاری با یونیسف دریافت کرد.

۹۷ ۲ پله در چه سالی برای اولین بار برنده جام جهانی شد؟

- (۱) ۱۹۵۷
- (۲) ۱۹۵۸
- (۳) ۱۹۷۵
- (۴) ۱۹۷۷

۹۸ ۳ پله در طول زندگی اش برنده تمام عنوان های زیر شده است به جز

- (۱) جایزه صلح جهانی
- (۲) قهرمانی جام جهانی
- (۳) عنوان لیگ قهرمانان اروپا
- (۴) [بهترین] بازیکن قرن فیفا

۹۹ ۴ در کدام پاراگراف می توانید در مورد کمک های پله به بشریت بخوانید؟

- (۱) در پاراگراف اول
- (۲) در پاراگراف دوم
- (۳) در پاراگراف سوم
- (۴) در پاراگراف چهارم

۱۰۷ ۳ از این که گزاره $(p \Rightarrow q) \vee (r \Leftrightarrow \sim p)$ نادرست است.

نتیجه می‌گیریم هم $(p \Rightarrow q)$ و هم $(r \Leftrightarrow \sim p)$ نادرست هستند:

$$(p \Rightarrow q) \equiv F$$

در نتیجه p درست و q نادرست است.

$$(r \Leftrightarrow \sim p) \equiv F$$

p درست پس $\sim p$ نادرست است و در نتیجه r درست است. حال، ارزش گزاره‌های داده شده را تعیین می‌کنیم:

$$(p \Leftrightarrow q) \equiv (T \Leftrightarrow F) \equiv F \quad \text{الف}$$

$$(r \wedge p) \equiv (T \wedge T) \equiv T \quad \text{ب}$$

۱۰۸ ۴ برد تابع، مجموعه تک عضوی $\{3\}$ است، در نتیجه:

$$t = 3, n^2 - 2n = 3 \Rightarrow n^2 - 2n - 3 = 0$$

$$\Rightarrow (n-3)(n+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n-3=0 \rightarrow n=3 \\ n+1=0 \rightarrow n=-1 \end{cases} \quad \text{غ ق}$$

$$\Rightarrow f = \{(-1, 3), (m-4, 3), (m+3, 3)\}$$

چون دامنه دو عضوی است پس دو زوج مرتب با هم برابرند:

$$m+3=-1 \Rightarrow m=-1-3 \Rightarrow m=-4 \quad \text{غ ق}$$

$$m-4=-1 \Rightarrow m=-1+4 \Rightarrow m=3$$

$$m-4=-1 \Rightarrow m=-1+4 \Rightarrow m=3$$

اگر $m=3$ باشد آن‌گاه دامنه تابع f دو عضوی است:

$$f = \{(-1, 3), (-1, 3), (6, 3)\} \Rightarrow f = \{(-1, 3), (6, 3)\}$$

$$m+t=3+3=6$$

و در نهایت:

۱۰۹ ۲

$$f\left(\frac{1}{4}\right) = \frac{1-\frac{1}{4}}{2\left(\frac{1}{4}\right)-3} = \frac{\frac{3}{4}}{\frac{1}{2}-3} = \frac{\frac{3}{4}}{-\frac{5}{2}} = -\frac{3}{10}$$

$$f(1-\sqrt{2}) = \frac{1-\sqrt{2}}{2(1-\sqrt{2})-3} = \frac{1-\sqrt{2}}{2-2\sqrt{2}-3} = \frac{1-\sqrt{2}}{-1-2\sqrt{2}} = \frac{1-\sqrt{2}}{-1-2\sqrt{2}} \cdot \frac{1+\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} = \frac{1-2}{-1-2\sqrt{2}} = \frac{-1}{-1-2\sqrt{2}} = \frac{1}{1+2\sqrt{2}}$$

$$f\left(\frac{5}{4}\right) = \frac{\frac{5}{4}-1}{2\left(\frac{5}{4}\right)-3} = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{5}{2}-3} = \frac{\frac{1}{4}}{-\frac{1}{2}} = -\frac{1}{2}$$

$$\text{جواب نهایی} = \frac{1}{4} + 2 - 2 = \frac{1}{4}$$

۱۱۰ ۴ عدد صحیح داخل براکت را بیرون می‌آوریم:

$$f(x) = [x-2]-1 = [x]-2-1 = [x]-3$$

$$-2 \leq x < -1 \Rightarrow f(x) = -2-3 = -5$$

$$-1 \leq x < 0 \Rightarrow f(x) = -1-3 = -4 \Rightarrow \text{برد} = \{-5, -4, -3\}$$

$$0 \leq x < 1 \Rightarrow f(x) = 0-3 = -3$$

۱۱۱ ۲

$$\text{مجموع توابع درآمد} = -6x^2 + 40x - 4x^2 + 70x = -10x^2 + 110x$$

$$\text{مجموع توابع هزینه} = 14x + 30 + 16x + 40 = 30x + 70$$

تابع هزینه کل - تابع درآمد کل = تابع سود کل

$$P(x) = (-10x^2 + 110x) - (30x + 70) = -10x^2 + 110x - 30x - 70$$

$$\Rightarrow P(x) = -10x^2 + 80x - 70$$

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-80}{2(-10)} = \frac{-80}{-20} = 4$$

$$y = -10(4)^2 + 80(4) - 70 = -160 + 320 - 70 = 90$$

۱۰۰ ۲ در متن اطلاعات کافی وجود دارد تا به کدام یک از پرسش‌های

زیر پاسخ دهد؟

۱) پله با تیم ملی فوتبال برزیل برنده چند جام جهانی شد؟

۲) پله به عنوان بازیکن حرفه‌ای فوتبال چه زمانی بازنشست شد؟

۳) پله برای تیم ملی فوتبال برزیل چند گل به ثمر رساند؟

۴) آخرین باری که پله برنده جام جهانی شد چه زمانی بود؟

ریاضیات

۱۰۱ ۲

$$x^2 - 4x + 5x^2 - 20 = x(x^2 - 4) + 5(x^2 - 4)$$

$$= (x^2 - 4)(x + 5) = (x-2)(x+2)(x+5)$$

عبارت $x-5$ وجود ندارد.

۱۰۲ ۱

$$ax^2 - x - 10 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a=a \\ b=-1 \\ c=-10 \end{cases} \Rightarrow \frac{c}{a} = -\frac{10}{a} \Rightarrow \frac{-10}{a} = -5 \Rightarrow a=2$$

$$a=2 \Rightarrow 2x^2 - x - 10 = 0$$

$$\Delta = (-1)^2 - 4(2)(-10) = 1 + 80 = 81$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-1) \pm \sqrt{81}}{2(2)} = \frac{1 \pm 9}{4}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{1+9}{4} = \frac{10}{4} = \frac{5}{2} \\ x_2 = \frac{1-9}{4} = \frac{-8}{4} = -2 \end{cases}$$

۱۰۳ ۴

$$y = 2x^2 - bx + 5 \Rightarrow \begin{cases} a=2 \\ b=-b \\ c=5 \end{cases}$$

$$\text{محور تقارن: } x = \frac{-b}{2a} \Rightarrow -1 = \frac{-(-b)}{2(2)} \Rightarrow b = -4$$

$$y = 2x^2 + 4x + 5$$

$$x = -1$$

$$y = 2(-1)^2 + 4(-1) + 5 = 2 - 4 + 5 = 3$$

۱۰۴ ۱ گروه خونی متغیر کیفی است. زیرا غیرقابل اندازه‌گیری یا

شمارش است و چون ترتیب ندارد بنابراین متغیر کیفی اسمی است.

۱۰۵ ۱

$$\bar{x} = \frac{(3 \times 60) + (2 \times 80) + (3 \times 100) + (4 \times 50)}{3 + 2 + 3 + 4} = 55$$

$$\Rightarrow \frac{180 + 160 + 300 + 200}{12} = 55$$

$$\Rightarrow 540 + 3x = 660 \Rightarrow 3x = 660 - 540$$

$$\Rightarrow 3x = 120 \Rightarrow x = \frac{120}{3} = 40$$

۱۰۶ ۳ با توجه به نمودارهای داده شده، به وضوح مشخص است که

پراکندگی میزان حقوق در شرکت A بیشتر از شرکت B است.

صورت کسرها عدد ۵ و مخرج کسرها یک دنباله حسابی با $a_1 = 1$ و $d = 5$ است. پس مخرج کسر جمله یازدهم برابر است با:

$$a_{11} = a_1 + 10d = 1 + 10(5) = 1 + 50 = 51$$

در نتیجه جمله یازدهم دنباله داده شده برابر $a_{11} = \frac{5}{51}$ است.

۱۱۹ ۳ روند سوختی شمع تشکیل یک دنباله حسابی با $d = -\frac{5}{5}$ می دهد. بعد از یک دقیقه طول شمع برابر $a_1 = 20 - \frac{5}{5} = 19/5$ خواهد بود:

$$a_1 = 19/5, d = -5/5, n = ?, a_n = 0$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 0 = 19/5 + (n-1)(-5/5)$$

$$\Rightarrow -19/5 = -5n/5 \Rightarrow -19/5 - 0/5 = -5n/5 = -5n$$

$$\Rightarrow -20 = -5n \Rightarrow n = \frac{-20}{-5} = \frac{20}{5} = 4$$

پس از ۴۰ دقیقه طول شمع به صفر می رسد (شمع خاموش می شود)

۱۲۰ ۲ $r^{m-n} = \frac{a_m}{a_n} \Rightarrow r^{8-5} = \frac{384}{48} \Rightarrow r^3 = 8 \Rightarrow r = 2$

$a_8 = a_1 r^7 \Rightarrow 48 = a_1 (2)^7 \Rightarrow a_1 = \frac{48}{128} = 3$

$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_{10} = \frac{3(1-2^{10})}{1-2}$

$$= \frac{3(1-1024)}{-1} = \frac{3(-1023)}{-1} = 3069$$

اقتصاد

۱۲۱ ۳ الف جامعه اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

ب) خداوند انسان ها را به گونه ای آفریده است که به حکم فطرت و سرشت خود در هر انتخابی به دنبال بیشترین منافع و کمترین هزینه و ضرر هستند.

ج) پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده روی در رفع نیازهای مادی، موجب توقف و یا انحطاط انسان می شود.

۱۲۲ ۳ الف و ب کل محصول $\times$ قیمت = درآمد

درآمد ماهیانه = $350,000 \times 20 = 7,000,000$

درآمد سالیانه = $7,000,000 \times 12 = 84,000,000$

هزینه های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

$84,000,000 - ((3,000,000 \times 12) + 2,400,000 + 8,400,000) = 37,200,000$

باید توجه شود از آن جا که در صورت سؤال، سود بیان شده مقداری کم تر از سود حسابداری دارد ($2,000,000 \times 12 = 24,000,000$)، بنابراین این سود، همان سود ویژه می باشد.

سود ویژه - سود حسابداری = هزینه های غیرمستقیم

$37,200,000 - 24,000,000 = 13,200,000$

مبلغ اضافه شده به هزینه های غیرمستقیم = $13,200,000 \times \frac{15}{100} = 1,980,000$

هزینه های غیرمستقیم جدید = $13,200,000 + 1,980,000 = 15,180,000$

هزینه های مستقیم - درآمد = سود حسابداری جدید

(هزینه های غیرمستقیم جدید + هزینه های مستقیم) - درآمد = سود ویژه جدید = $22,020,000$

بنابراین سود حسابداری تغییری نمی کند.

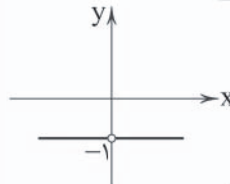
ج) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ویژه خود را درج می کنند.

$f(x) = |x|, g(x) = -|x|$

$\frac{f(x)}{g(x)} = \frac{|x|}{-|x|} = \frac{x}{-x} = -1: x > 0$

$\frac{f(x)}{g(x)} = \frac{|x|}{-|x|} = \frac{-x}{-(-x)} = \frac{-x}{x} = -1: x < 0$

توجه کنید که در $x = 0$ مقدار تابع تعریف نشده است.

۱۱۳ ۱ شاخص بهاء = $\frac{(400 \times 2000) + (300 \times 5000)}{(400 \times 1000) + (300 \times 2000)} \times 100$

$= \frac{800000 + 1500000}{400000 + 600000} \times 100 = \frac{2300000}{1000000} \times 100 = 2/3 \times 100 = 230$

۱۱۴ ۳ کلمه «بهداشت» دارای ۶ حرف است. که دو حرف «ب» و «ش» انتخاب شده است و برای ساخت جایگشت های ۴ حرفی، باید ۲ حرف دیگر از بین حروف (ه - د - الف - ت) انتخاب شود:

$\binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2 \times 2!} = 6$

حال جایگشت ۴ حرف موجود برابر ۴! است و طبق اصل ضرب داریم:

$6 \times 4! = 6 \times 24 = 144$

۱۱۵ ۴ از پیشامد مکمل استفاده می کنیم:

مجموع اعداد رو شده کوچک تر از ۹ است $A =$

مجموع اعداد رو شده یا بزرگ تر است. $A' =$

$A' = \{(3, 6), (4, 5), (4, 6), (5, 4), (5, 5), (5, 6), (6, 3), (6, 4), (6, 5), (6, 6)\}$

$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{10}{36} = \frac{5}{18} \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{5}{18} = \frac{13}{18}$

۱۱۶ ۳ برای این کار باید ۲ حالت زیر را در نظر گرفت:

$\binom{5}{3} \binom{4}{1} = 10 \times 4 = 40$

الف) ۳ پرستار و یک پزشک عمومی:

$\binom{5}{3} \binom{3}{1} = 10 \times 3 = 30$

ب) ۳ پرستار و یک پزشک متخصص:

$40 + 30 = 70$

و در نهایت تعداد حالات برابر است با:

۱۱۷ ۳ فقط عبارت «الف» نادرست است و درست آن به صورت زیر است:

برای توصیف داده های کیفی گزارش درصد باید همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.

$a_{n+1} = \frac{a_n}{a_n + 1}, a_1 = 5$

۱۱۸ ۴

$\xrightarrow{n=1} a_1 = \frac{a_1}{a_1 + 1} = \frac{5}{5+1} = \frac{5}{6}$

$\xrightarrow{n=2} a_2 = \frac{a_2}{a_2 + 1} = \frac{\frac{5}{6}}{\frac{5}{6} + 1} = \frac{\frac{5}{6}}{\frac{11}{6}} = \frac{5}{11}$

$\xrightarrow{n=3} a_3 = \frac{a_3}{a_3 + 1} = \frac{\frac{5}{11}}{\frac{5}{11} + 1} = \frac{\frac{5}{11}}{\frac{16}{11}} = \frac{5}{16}$

$\frac{5}{1}, \frac{5}{6}, \frac{5}{11}, \frac{5}{16}, \dots$

معاف از مالیات $\Rightarrow$ تا سقف ۱۰ میلیون

$$\text{میلیون } ۵/۰ = ۵ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} \Rightarrow ۱۵ - ۱۰ = ۵$$

$$\text{میلیون } ۱/۳ = ۱۰ \times \frac{۱۳}{۱۰۰} \Rightarrow ۲۵ - ۱۵ = ۱۰$$

نکته: به جای طبقه آخر باید مبلغ ۲۷ میلیون را قرار دهیم. یعنی:

$$\text{میلیون } ۳/۰ = ۲ \times \frac{۱۵}{۱۰۰} \Rightarrow ۲۷ - ۲۵ = ۲$$

$$\text{میلیون } ۲/۱ = ۰/۳ + ۱/۳ + ۰/۵$$

$$\text{میلیون } ۲۷ - ۲/۱ = ۲۴/۹$$

(ب) مانده خالص:

(ج) با توجه به واژه «نسبت به مازاد» درمی یابیم که نرخ مورد محاسبه، نرخ تصاعدی طبقه‌ای است.

۱۲۸ (الف) با توجه به نمودار زیر، در مقدار ۳۰۰ کیلو، قیمت باید ۲۰۰۰ ریال باشد تا جامعه در وضعیت مازاد تقاضا یا کمبود عرضه قرار بگیرد.

(ب) با توجه به قسمت (الف) در نقطه A، جامعه در وضعیت مازاد عرضه قرار دارد؛ بنابراین درآمد تولیدکنندگان قطعاً سودی به همراه نداشته و حتی ضرر هم کرده‌اند.

$$\text{ریال } ۴,۸۰۰,۰۰۰ = ۶۰۰۰ \times ۸۰۰$$

مقدار تولیدی تولیدکنندگان

$$\text{ریال } ۱,۲۰۰,۰۰۰ = ۶۰۰۰ \times ۲۰۰$$

مقدار مصرفی مصرف‌کنندگان

$$\text{ضرر ریال } ۳,۶۰۰,۰۰۰ = ۴,۸۰۰,۰۰۰ - ۱,۲۰۰,۰۰۰ \Rightarrow$$

۱۲۹ (۲) اصل ۴۶ بیان می‌کند: هر کس مالک حاصل کسب و کار مشروع خویش است و هیچ‌کس نمی‌تواند به عنوان مالکیت نسبت به کسب و کار خود، امکان کسب و کار را از دیگری سلب کند.

اصل ۴۷ بیان می‌کند: مالکیت شخصی که از راه مشروع باشد، محترم است و ضوابط آن را قانون معین می‌کند.

۱۳۰ (الف) از آن‌جا که مهندسين تازه فارغ‌التحصیل شده و افراد ترفیع رتبه یافته و ۲ میلیون افراد مشغول به کار مجموعاً ۴ میلیون یعنی ۴۰٪ از کل افراد جامعه را تشکیل می‌دهند، افراد دیگری شرایط اشتغال به کار را دارا نیستند. پس باید همین سه گروه را بررسی کنیم:

۱- مهندسين تازه فارغ‌التحصیل شده با این‌که شرایط کار مهیاست، ولی به دلایل شخصی حاضر به انجام کار و شاغل شدن نمی‌باشند.

۲- افراد ترفیع رتبه یافته نیز به دلیل مهیا نبودن شرایط شغل جدید موقتاً بیکار هستند.

۳- افرادی که با حقوق مکفی مشغول به کار هستند.

پس این جامعه در وضعیت اشتغال کامل به سر می‌برد.

(ب) چون پیشگیری بهتر از درمان است، دولت سعی می‌کند از بیکار شدن افراد شاغل جلوگیری کند. برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت و مهارت‌افزایی حین کار و اعطای یارانه‌های تولید از جمله راهکارهای پیشگیری از افزایش بیکاری است.

۱۲۳ (۴) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این سیاست‌ها صرفاً باعث افزایش سرعت پیشرفت کشور نمی‌شوند و گاهی می‌توانند از سرعت این حرکت بکاهند.

(۲) دولت با اجرای این سیاست‌ها از واردات و مصرف بی‌رویه کالاهای وارداتی کاسته و صادرات را تشویق می‌کند.

(۳) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم، با سیاست‌های توسعه‌ای محقق می‌شود.

۱۲۴ (۲) (الف) امروزه پول‌هایی که در دست افراد است، پشتوانه‌ای جز قدرت اقتصادی کشورها ندارد.

(ب) حساب سپرده پس‌انداز، حساسی است که پول مشتری برای مدتی نامعین در آن نگهداری می‌شود، اما مشتری می‌تواند با مراجعه به بانک، موجودی این حساب را در هر زمان که بخواهد، دریافت کند.

(ج) زمان بازپرداخت اسناد اعتباری کوتاه‌مدت یک سال یا کم‌تر است.

(د) **جعاله** قراردادی است که به موجب آن کارفرما تعهد می‌کند که در برابر عمل مشخص کارگزار یا عامل، اجرت معینی به او بپردازد.

۱۲۵ (۴) (الف و ب) **نکته:** باید بدانیم که در جدول دهک‌ها سهم هر دهک یا کم‌تر از دهک بعدی خود می‌باشد یا برابر آن.

از طرفی با توجه به گزینه‌ها سهم دهک دهم یا ۱۸ درصد می‌باشد یا ۲۷ درصد:

$$۹ = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص توزیع درآمد}$$

$$\begin{cases} ۳ = \text{سهم دهک اول} \rightarrow \text{اگر سهم دهک دهم} = ۲۷ \\ ۲ = \text{سهم دهک اول} \rightarrow \text{اگر سهم دهک دهم} = ۱۸ \end{cases}$$

$$\text{درصد } ۷ = X \Rightarrow ۱۰ - X = ۳ \Rightarrow ۳ = \text{دهک چهارم} - \text{دهک ششم}$$

از طرفی با توجه به نکته بالا، سهم دهک هشتم تنها می‌تواند ۱۶ درصد باشد.

* حال اگر تمامی سهم دهک‌ها را با هم جمع کنیم، باید مقدار ۱۰۰ درصد شود که اگر در قسمت قبل مقادیر ۳ و ۲۷ درصد را به ترتیب برای دهک‌های اول و دهم انتخاب کنیم، این مجموع بیش از ۱۰۰ درصد می‌شود. پس نتیجه می‌شود که سهم دهک دهم ۱۸ و سهم دهک اول ۲ درصد می‌باشد.

(ج) از آن‌جا که سهم دهک هفتم از درآمد ملی ۱۰,۴۰۰,۰۰۰ تومان می‌باشد، بنابراین:

$$\frac{۱۳}{۱۰۰} X = ۱۰,۴۰۰,۰۰۰ \Rightarrow X = ۸,۰۰۰,۰۰۰$$

درآمد کل کشور
حال اگر توزیع درآمد عادلانه باشد، سهم هر دهک از درآمد ملی ۱۰٪ کل آن می‌شود. بنابراین:

$$\frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۸,۰۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

۱۲۶ (۳) (الف) در اغلب مطالعات آماری، برای دستیابی به تصویر دقیق‌تر و واقعی‌تر می‌باید از شاخص‌های نسبی استفاده کنیم.

(ب) در کشوری مثل هنگ‌کنگ به دلیل حضور چشمگیر تولیدکنندگان چندملیتی، مقدار **تولید ناخالص داخلی (GDP)** از **تولید ناخالص ملی (GNP)** بیشتر است.

(ج) شیب منحنی تقاضا نشان‌دهنده میزان حساسیت مقدار تقاضای فرد نسبت به قیمت است. براساس شیب و همین درجه حساسیت، کالاها به دو دسته ضروری و تجملی تقسیم می‌شوند. اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا کم است.

(د) سازمان تولید، جایگاه و نقش هر یک از عوامل تولید را تعیین می‌کند.

- (د) $۳۴۲۰ = ۹۶۰ - ۴۳۸۰ =$ غیردیدی - نقدینگی = حجم پول
(الف) دیداری + مسکوکات + اسکناس = حجم پول
 $۳۴۲۰ = ۱۳۰۰ + X + ۱۰۲۰ \Rightarrow X = ۳۴۲۰ - ۲۳۲۰ = ۱۱۰۰$

۱۳۵ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

- (ج) اقتصاد مقاومتی تضمین‌کننده عزت و پیشرفت کشور در بلندمدت است.
(د) اقتصادهای تک‌محصولی مقاومت و ماندگاری کمی دارند، پس حرکت به سمت فروش فراورده‌های نفتی به جای نفت خام، به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند و لازمه پیشرفت و توسعه کشور است.

علوم و فنون ادبی

- ۱۳۶ ۳** گزینه (۳) بیشتر مختصات زبان خراسانی را در خود دارد و سایر گزینه‌ها ویژگی‌های سبک هندی را.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) یکی دیگر از نکات قابل توجه در زبان شعر هندی ورود لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان در حوزه شعر و ادب است. (تناسخ و گوساله)
(۲) ورود واژه‌ها و اصطلاحات عامیانه در شعر هندی کاملاً مشهود است. (پشت چشم نازک کردن و بخیه‌گیر شدن)
(۴) ورود واژه‌ها و اصطلاحات عامیانه در شعر هندی کاملاً مشهود است. (کوچه بن‌بست)

- ۱۳۷ ۴** با توجه به ایجاز و اختصار در لفظ و معنا، کوتاهی جملات، بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی هم‌چنین کاربرد نشانه جمع فارسی بر جمع عربی (اخبارها) می‌توان این عبارت را متعلق به نثر سامانی دانست که التفهیم از نمونه‌های آن است.

- ۱۳۸ ۳** در این گزینه «عباس‌نامه» و حید قزوینی دارای نثر مصنوع است و تمام موارد دیگر به نثر ساده نگاشته شده‌اند.

- ۱۳۹ ۳** نخستین کسی که قصیده تمام و کمال در زمینه شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) سرود، «کسایی مروزی» بود؛ سپس «ناصرخسرو» شیوه او را ادامه داد.

- ۱۴۰ ۳** شرح داده‌شده در گزینه (۳)، معرّف «کلیم کاشانی» ملقب به خلاق المعانی ثانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شرح داده‌شده، معرّف صائب تبریزی است.
(۲) شرح داده‌شده، معرّف کمال‌الدین اسماعیل است.
(۴) شرح داده‌شده، معرّف بیدل دهلوی است.

- ۱۴۱ ۴** در مقدمه کتاب ظفرنامه شامی، که قدیمی‌ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور است، می‌خوانیم: «امیر تیمور به من دستور داد که ساده بنویسم؛ به طوری که عامه مردم بفهمند».

- ۱۴۲ ۳** دهکده پر ملال: امین فقیری

زمین سوخته: احمد محمود

کبوتر دو پنجره یک پرواز: سید مهدی شجاعی

مهاجر کوچک: محمدرضا سرشار

صدای سبز: سید علی موسوی گرمادوی

- ۱۳۱ ۲** (الف) دولت، شهرداری‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی به منظور تأمین اعتبار طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی در کشور اوراق مشارکت منتشر می‌کنند.

(ب) براساس فقه اسلامی، هر نوع دریافت پول اضافی از وام‌گیرنده، ربا تلقی می‌شود و حرام است.

- ۱- سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولیدی و عمرانی
۲- سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق اعطای تسهیلات مالی به اشخاص راه‌های کسب درآمد برای بانک‌ها

- ۱۳۲ ۴** (الف) مقدار تولید کالا و خدمات در طول یک سال اهمیت زیادی دارد، زیرا بیانگر قدرت و توان اقتصادی جامعه، سطح رفاه و درآمد اعضای جامعه، میزان پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و امکان پیشرفت آن جامعه در آینده است.

(ب) ارزش کالاهای واسطه‌ای در محاسبه تولید کل جامعه با شاخص‌های تولید داخلی و تولید ملی منظور نمی‌شود.

(ج) با توجه به اطلاعات، مسئله را حل می‌کنیم.

سال	سال اول	سال دوم
تولید کل		
قیمت جاری	۱۱۸	۱۵۳
قیمت واقعی	۱۱۸	۱۲۸

- میلیون دلار $۱۵۳ - ۱۱۸ = ۳۵$ = افزایش کل تولید در سال دوم
↓
(قیمت سال پایه) (قیمت جاری سال دوم)
میلیون دلار $۱۵۳ - ۱۲۸ = ۲۵$ = افزایش قیمت تولید در سال دوم (تورم)
↓
(قیمت واقعی سال دوم) (قیمت جاری سال دوم)
میلیون دلار $۱۲۸ - ۱۱۸ = ۱۰$ = افزایش میزان تولید در سال دوم (رشد)
↓
(قیمت سال پایه) (قیمت واقعی سال دوم)

بنابراین از ۳۵ میلیون دلار افزایش تولید کل در سال دوم، ۱۰ میلیون دلار آن ناشی از افزایش میزان تولید (یعنی رشد) و ۲۵ میلیون دلار آن ناشی از افزایش قیمت‌ها (یعنی تورم) است.

- ۱۳۳ ۱** (الف) عواملی که در گذشته مانع گسترش تجارت بین‌الملل شدند، عبارت‌اند از:

- {
(۱) موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها
(۲) هزینه‌های تجارت

یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به منابع و عوامل تولید از دلایل روی آوردن کشورها به تجارت بین‌الملل می‌باشد.

(ب) تاجر یا بازرگان به کسی اطلاق می‌شود که شغلش خرید محصولات در مرکز تولید و فروش آن در بازارها و مناطق مصرف بین‌المللی است.

(ج) هرگاه توان تولیدی یک کشور را نسبت به خودش و در همان کشور مورد بررسی قرار دهیم، در واقع مزیت نسبی را مورد مطالعه قرار داده‌ایم، مثلاً زمانی که می‌گوییم در ایران تولید چرم نسبت به تولید لوازم برقی دارای مزیت است، همین مورد را بررسی کرده‌ایم.

- ۱۳۴ ۳**

- (ج) $۹۶۰ = ۵۶۰ + (\frac{۵}{۷} \times ۵۶۰)$ = مدت‌دار + پس‌انداز = سپرده‌های غیردیدی
(ب) غیردیدی - مجموع دیداری و غیردیدی = سپرده‌های جاری (دیداری)
 $۱۹۸۰ - ۹۶۰ = ۱۰۲۰$

۱۴۳ ۲ ایهام (بیت «ه»): سرکش: ۱- نافرمان ۲- افراشته

مراعات نظیر (بیت «الف»): دریا، گهر، کف

حس آمیزی (بیت «د»): زهر دشنام (زهر نماد تلخی است = تلخی دشنام)

تلمیح (بیت «ب»): گلستان شدن آتش بر حضرت ابراهیم (ع)

ایهام تناسب (بیت «ج»): شور: ۱- هیجان ۲- نوعی مزه (معنی نادرست /

متناسب با ملاحظت و نمکدان)

توجه: هر چند درس دوازدهم کتاب علوم و فنون ۳ در فهرست حذفیات سازمان سنجش قرار دارد اما با توجه به این که آرایه‌های حس آمیزی اسلوب معادله و حسن تعلیل در درس‌های کتاب علوم و فنون یازدهم هم‌چنین در کتاب‌های فارسی عمومی مورد بررسی قرار گرفته‌اند از پرداختن به این موضوعات پرهیز نکردیم و بی‌شک طراحان کنکور نیز از این رویه پیروی خواهند کرد.

۱۴۴ ۴ بررسی آرایه‌ها:

کنایه: پرده‌سوزی و پرده‌داری کنایه از رسوا کردن / گریبان چاک بودن در این‌جا کنایه از بی‌سامانی، آسیب‌دیدگی و رسوایی

حسن تعلیل: دلیل گریبان چاک بودن صبح، رسوا کردن و پرده‌سوزی شب است.

اسلوب معادله: پرده‌سوزی شب / صبح / گریبان چاک شدن = پرده دریدن / هر که / عدوی پرده خویشتن بودن

تضاد: شب ≠ صبح

توجه: هر چند درس دوازدهم کتاب علوم و فنون ۳ در فهرست حذفیات سازمان سنجش قرار دارد اما با توجه به این که آرایه‌های حس آمیزی اسلوب معادله و حسن تعلیل در درس‌های کتاب علوم و فنون یازدهم هم‌چنین در کتاب‌های فارسی عمومی مورد بررسی قرار گرفته‌اند از پرداختن به این موضوعات پرهیز نکردیم و بی‌شک طراحان کنکور نیز از این رویه پیروی خواهند کرد.

۱۴۵ ۳ اسلوب معادله: سیما / گهر / می‌توان دیدن = عنوان / سینه

مکتوب / وجود داشتن

ایهام: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کنایه: دست رد زدن کنایه از نپذیرفتن

تلمیح: اشاره به رانده شدن حضرت آدم (ع) از بهشت

۲) استعاره مکنیه: جان‌بخشی به سرو

تشبیه: تشبیه ضمنی قامت معشوق به سرو

۴) پارادوکس: گنج بودن فقر

تضاد: است ≠ نیست

توجه: هر چند درس دوازدهم کتاب علوم و فنون ۳ در فهرست حذفیات سازمان سنجش قرار دارد اما با توجه به این که آرایه‌های حس آمیزی اسلوب معادله و حسن تعلیل در درس‌های کتاب علوم و فنون یازدهم هم‌چنین در کتاب‌های فارسی عمومی مورد بررسی قرار گرفته‌اند از پرداختن به این موضوعات پرهیز نکردیم و بی‌شک طراحان کنکور نیز از این رویه پیروی خواهند کرد.

۱۴۶ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جناس تام: «چو» (وقتی که، زمانی که) و «چو» (مثل)

واج‌آرایی: در بیت اول تکرار صامت «ر» (۶ بار) و صامت «د» (۵ بار) در بیت

دوم تکرار صامت «ت / ط» (۵ بار)

ایهام: بو: ۱- رایحه ۲- امید، آرزو

۳) جناس ناقص: روی، روز / روی، بوی

کنایه: جامه دریدن کنایه از بی‌تابی و بی‌قراری کردن

حسن تعلیل: شاعر علت شکفته شدن گل‌ها را رسیدن بوی معشوق به آن‌ها می‌داند.

۴) تناسب: ماه، شام، شب / چمن، گل

تضاد: شام ≠ روز، شب ≠ روز

اغراق: این‌که شب شاعر مانند روز، روشن شود.

توجه: هر چند درس دوازدهم کتاب علوم و فنون ۳ در فهرست حذفیات سازمان سنجش قرار دارد اما با توجه به این که آرایه‌های حس آمیزی اسلوب معادله و حسن تعلیل در درس‌های کتاب علوم و فنون یازدهم هم‌چنین در کتاب‌های فارسی عمومی مورد بررسی قرار گرفته‌اند از پرداختن به این موضوعات پرهیز نکردیم و بی‌شک طراحان کنکور نیز از این رویه پیروی خواهند کرد.

۱۴۷ ۴ بررسی آرایه‌ها در گزینه (۴):

حسن تعلیل: دلیل با شکر آغشته کردن بادام، چرب‌زبانی شکر است.

حس آمیزی: حلاوت عیش / چربی زبان

کنایه: چرب‌زبانی کنایه از نرم‌سخنی، فریبنده سخن گفتن یا تملق

استعاره مکنیه: نسبت دادن چرب‌زبانی به شکر

اسلوب معادله: پاک‌دهانان / حلاوت عیش داشتن = شکر / حصار بادام بودن

تشبیه: شکر به حصار

توجه: هر چند درس دوازدهم کتاب علوم و فنون ۳ در فهرست حذفیات سازمان سنجش قرار دارد اما با توجه به این که آرایه‌های حس آمیزی اسلوب معادله و حسن تعلیل در درس‌های کتاب علوم و فنون یازدهم هم‌چنین در کتاب‌های فارسی عمومی مورد بررسی قرار گرفته‌اند از پرداختن به این موضوعات پرهیز نکردیم و بی‌شک طراحان کنکور نیز از این رویه پیروی خواهند کرد.

۱۴۸ ۱ اغراق: آفتاب روشنی را از بزم من گدایی می‌کند.

تشبیه: چراغ عیش (تشبیه بلیغ اضافی) / تشبیه باده به روغن

تشخیص: در یوزه کردن (گدایی کردن) آفتاب

مراعات نظیر: روشنی، آفتاب / بزم، عیش، باده

۱۴۹ ۳ شاعر، دلیل وزش باد صبا را، آشفته‌گی باغ از بوی معشوق

می‌داند.

توجه: هر چند درس دوازدهم کتاب علوم و فنون ۳ در فهرست حذفیات سازمان سنجش قرار دارد اما با توجه به این که آرایه‌های حس آمیزی اسلوب معادله و حسن تعلیل در درس‌های کتاب علوم و فنون یازدهم هم‌چنین در کتاب‌های فارسی عمومی مورد بررسی قرار گرفته‌اند از پرداختن به این موضوعات پرهیز نکردیم و بی‌شک طراحان کنکور نیز از این رویه پیروی خواهند کرد.

۱۵۰ ۴ تشبیه (بیت «د»): ماه رخ (اضافه تشبیهی)

ایهام تناسب (بیت «الف»): بادیه: ۱- بیابان ۲- ظرف بزرگ (معنی نادرست / تناسب با دیگ)

مجاز (بیت «ب»): جهان، مجاز از مردم جهان

تلمیح (بیت «ه»): اشاره به داستان بیژن و سیاوش

استعاره (بیت «ج»): گل استعاره از معشوق

2 151

2 155

[illegible]

ابدال				حذف همزه													
↓											↓						
دم	هر	چن	دل	م	غ	از	وم	ش	د	زا	یا	ک	من				
-	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-				
شم	گو	در	ند	ک	ق	ح	تی	ب	ف	ز	ی	دو	هن				
-	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	-				
											↓	↓					
											-	U					
↑											↑	↑					
ابدال											تغییر کمیت مصوت	تغییر کمیت مصوت					
											بلند به کوتاه	بلند به کوتاه					
											تغییر کمیت مصوت	تغییر کمیت مصوت					
											کوتاه به بلند	کوتاه به بلند					
فعلن											فعلاتن						

بررسی سایر گزینه‌ها:

(1)

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

سَنَ	کِ	از	آ	تَ	شِ	دل	چَن	خُ	مِ	می	در	جو	شَم
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
مُهَر	بَر	لَب	زَ	دِ	خَوَر	می	خُ	زَ	مُ	خَا	مو	شَم	-
-	U	-	-	U	U	-	U	U	↓	-	-	-	-

↑ ابدال

تغییر کمیت مصوت
کوتاه به بلند

فعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(2)

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

حذف همزه														
↓														
هَسَ	تُ	مِیَ	دَم	کِ	عَ	لَا	رَغ	مِ	عَ	دَو	رَو	زَ	جَ	زَا
-	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-	-	U	U	-
فِیضِ	ضِ	عَفْ	وَشِ	نَدَ	نَدَ	هَدَ	بَا	رِ	گَ	نَه	بَر	دَو	شَمِ	-
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-
↑														
ابدال														
فَعْلَاتِنِ				فَعْلَاتِنِ				فَعْلَاتِنِ				فَعْلِنِ		

(3)

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

ابدال					حذف همزه							
↓					↓							
دن	کر	نا	جا	پ	لَ	در	مع	طَ	نسبت	جا	دَ	قص
-	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	U	-
شم	کو	می	جا	پ	ر	کا	رین	ذَ	ک	بیر	مَ	تْ
-	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	U	U
↑					↑							
ابدال					حذف همزه							
فعلین		فعلاتین			فعلاتین			فعلاتین				

١٥٨ ٢ تقطع بت سؤال:

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن تغییر کمیت مصوّت بلند به کوتاه

نی	کُ	صبر	یَ	یَ	یا	رَج	قَد	کِ	تِی	گف	راست
-	U	U	-	U	-	-	U	U	-	-	U
				↓							
هست	بی	نا	تَ	کِ	را	سی	کَد	کست	نید	صبر	
U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	U	-
	↑							↑			
ابدال								حذف همزه			
فعلن	فعلاتن		فعلاتن			فعلاتن			فعلاتن		
به کار بردن فعلاتن به جای فعلاتن											

۱۵۹ ۴ تقطیع گزینہ (۴):

حذف همزه

زَیْزِ	عَـ	رِ	یا	بِـ	با	صَـ	نِی	سا	رِ	بِـ	مَـ	لا	سَـ
U	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	U	-	U
U	U	U	جا	بِـ	ما	نِـ	جا	در	تِـ	یِـ	جا	کِـ	بِـ
نوز	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	U
U	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	U

تقطیع هجاهای (۷) و (۸) مصرع اول بدون حذف همزه به این صورت است:

سای (ـ) | ای (ـ). بنابراین اعمال اختیار «حذف همزه» تأثیری در امتدادی هجاها ندارد.

۱۶۰ ۲ وزن گزینہ (۲): مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن (= مستفعلن مفاعِلُ مستفعلن فعل)

(٣) مفعولٌ فاعلاتن // مفعول فاعلاتن (= مستفعلن فعولن // مستفعلن فعولن)

(۴) مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن (= مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل)

۱۶۱ ۱ مفهوم مشترک قطعه شعر سؤال و ابیات گزینہ (۱): دشمنی

دوستان

مفهوم سایر اییات:

الف) ابراز آشکار عاشقی / عشق پنهان کردنی نیست.

(ج) زبونی و درماندگی بدخواهان ممدوح

(هـ) لذت جفای معشوق / تسلیم و رضا

۱۶۲ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینۀ (۲): حقیقت‌نما بودن دل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) فقط به یاد معشوق بودن

۳) نکوهش تظاهر و فریب‌کاری

(۴) صفا و یک دلی با معشوق

۱۶۳ ۱ مفهوم مشترک ابیات «ب، د، ه»: بیان سختی راه عشق

مفهوم سایر ایات:

(ج) عشق موجب ارزشمندی ست.

(الف) تقابل عقل و عشق

۱۶۴ ۳

مفهوم گزینه (۳): همه موجودات محو تماشا و مشغول سپاس‌گزاری از معشوق (خدا) هستند.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بی‌اعتباری وجود انسان

۱۶۵ ۴

مفهوم ابیات گزینه (۴): بیت اول: نکوهش ریاکاری / توصیه به راست‌کرداری

بیت دوم: ضرورت کردانی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) در دل هر ذره ناچیز حقیقتی بزرگ نهفته است. / وحدت وجود

(۲) رمیدگی عاشق از معشوق / واسوخت

(۳) دوری ظاهری موجب جدایی نمی‌شود.

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص کن (۱۶۶ - ۱۷۴):

۱۶۶ ۴

ترجمه کلمات مهم: لَنْ تَنَالُوا: نخواهید رسید / الْبَرُّ: به نیکی / حَتَّى تُنْفِقُوا: تا این‌که انفاق کنید / مِمَّا: از آن چه / تُحِبُّونَ: دوست دارید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «لَنْ + فعل مضارع» حتماً باید به صورت مستقبل منفی و همراه با «نخواهیم، نخواهی و ...» ترجمه شود، «مِمَّا = مِنْ مَا: از آن چه، «تُحِبُّونَ» مضارع است نه ماضی.

(۲) حرف جرّ «مِنْ» در «مِمَّا» ترجمه نشده است.

(۳) «تنها زمانی که» معادلی ندارد، «لَنْ تَنَالُوا» منفی است نه مثبت.

۱۶۷ ۳

ترجمه کلمات مهم: لَيْتَ الْمُتَفَجَّرَاتِ الَّتِي: ای کاش مواد منفجره‌ای که / أَخْتَرِعْتَ: اختراع شده است / لِتَسْهِيلَ: برای آسان کردن / أَعْمَالِ الْعَمَالِ: کارهای کارگران / لَمْ تُسْتَخْدَمْ: به کار برده نمی‌شد / فِي الْحُرُوبِ: در جنگ‌ها

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «تسهیل» بهتر است به همان صورت مصدر ترجمه شود، «الْحُرُوبِ» جمع مکسر «الحرب» است به معنای «جنگ‌ها» نه «جنگیدن».

(۲) «لَمْ تُسْتَخْدَمْ» معادل ماضی منفی است و نباید مضارع ترجمه شود.

(۴) «لَيْتَ» نادرست ترجمه شده است، فعل «أَخْتَرِعْتَ» نادرست ترجمه شده است، «أَعْمَالِ» جمع است نه مفرد، «لَمْ تُسْتَخْدَمْ» باید ماضی ترجمه شود.

۱۶۸ ۴

ترجمه کلمات مهم: اللَّاتِي: کسانی که / يَدْعُونَ: دعوت می‌کنند / النَّاسِ: مردم را / إِلَى الْجِفَافِ عَلِيٍّ: به نگهداری از / الْفَرَافِقِ الْعَاصِمَةِ: تأسیسات عمومی / يَغْمَلْنَ: عمل می‌کنند / بِوَجَائِبَتِهِنَّ: به وظائف خود / كَمَوَاطِنَاتٍ: به عنوان شهروندانی / يَشْعُرْنَ بِالمَسْئُولِيَّةِ: که احساس مسئولیت می‌کنند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) اشتباه این گزینه در این است که ساختار جمله به هم ریخته است و جابه‌جا شده است، بعد از «اللَّاتِي» باید ترجمه «يَدْعُونَ» بیاید نه «يَغْمَلْنَ».

(۲) «يَدْعُونَ» مضارع است، «و» اضافی است، «مَوَاطِنَاتِ» نکره است، «يَشْعُرْنَ بِالمَسْئُولِيَّةِ» باید به صورت جمله فعلیه ترجمه شود.

(۳) «واجبات» جمع است، «يَشْعُرْنَ» ترجمه نشده است، «يَغْمَلْنَ» مضارع است.

۱۶۹ ۱

ترجمه کلمات مهم: وَآيَتْ فِلْمًا: فیلمی را دیدم / عَنْ عَالَمِ الْخَيَوَانَاتِ: از دنیای حیوانات / فِيهِ مَشَاهِدٌ عَجِيبَةٌ: که در آن صحنه‌های عجیبی بود / لَا تُصَدِّقُهَا عَيْنٌ: که چشمی آن را باور نمی‌کند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «که» در ابتدای جمله اضافی است، «فیه» در آن «درست ترجمه نشده است، «جانوری» اشتباه است.

(۳) «فیه» نادرست ترجمه شده است، «عین» نکره است، «لَا تُصَدِّقُ» را به صورت مضارع منفی ترجمه می‌کنیم.

(۴) «عجیبه» ترجمه نشده است، «عین» نکره است.

۱۷۰ ۱

ترجمه کلمات مهم: إِذَا: هرگاه، اگر / أَرَدْنَا: خواهیم / أَنْ نُحْصِيَ: برشماریم / الْمَعَالِمَ الْأَثَرِيَّةَ: آثار باستانی / فِي بِلَادِنَا: در کشورمان / فَلَا بُدَّ: ناگزیر هستیم / مِنْ تَأْلِيفٍ: از تألیف / كِتَابٍ عَظِيمٍ: کتابی بزرگ

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «أَرَدْنَا» نباید به صورت مصدر ترجمه شود، ضمیر «نا» در «بِلَادِنَا» ترجمه نشده است، «نُحْصِيَ» فعل است نه مصدر، «تألیف» مصدر است نه فعل!

(۳) «نُحْصِيَ» یعنی «برشماریم» نه «بیان کنیم»، «فِي بِلَادِنَا» باید بعد از «المعالم الأثرية» ترجمه شود، «خواهیم بود» نادرست است.

(۴) ضمیر «نا» در «بِلَادِنَا» ترجمه نشده است، «نُحْصِيَ: برشماریم، بشماریم» نه «بیان کنیم»، «خواستیم» نادرست است، «تألیف» مصدر است نه فعل، «در این زمینه» زائد است.

۱۷۱ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «كَانَ + فعل مضارع» معادل ماضی استمراری است نه بعید: توصیه می‌کردند، «باید» معادلی ندارد.

(۲) دَقَّتْ کنید: در این گزینه «که» باید بعد از «لَقَمَانِ حَكِيمٍ» بیاید و «لَقَمَانِ الحَكِيمِ» باید به عنوان مفعول برای «نَزَى» ترجمه شود: در قرآن کریم لقمان حکیم را می‌بینیم که ... ، «مواظ» جمع است نه مفرد.

(۴) «نُشَاهِدُ» مضارع است، ضمیر «هم» در «حیاتهم» ترجمه شده است «برایشان» که معادلی ندارد، «دیدیم» نادرست است و باید به صورت مضارع بیاید ← می‌بینیم

۱۷۲ ۲

در گزینه (۲) اسلوب حصر وجود دارد. زمانی که اسلوب حصر به صورت مثبت ترجمه می‌شود، باید از قیدهای حصر مانند «تنها، فقط» استفاده کنیم. ضمناً در این عبارت «فِي الْمُبَارَاةِ» مربوط به فعل «لَا يَفُوزُ» است نه «اجتهدوا»!

ترجمه درست: ورزشکاران فقط زمانی که بسیار تلاش کنند، در مسابقه پیروز می‌شوند!

۱۷۳ ۱

«ترسید» ماضی ساده است و «كَانَ يَخَافُ» نادرست است [ردّ گزینه (۳)].

«به راستی» قید تأکید است و باید مفعول مطلق تأکیدی به کار رود [ردّ گزینه‌های (۲) و (۴)]. در گزینه (۴) «أَنْ» باید فعل مضارع بیاید نه ماضی.

۱۷۴ ۳

ترجمه عبارت سؤال: «بادها در جهتی که کشتی‌ها دوست ندارند، در جریان هستند».

آن چه با مفهوم عبارت تناسب دارد مشخص کن:

مفهوم عبارت «خواست خداوند و تقدیر» است که در گزینه (۳) هم به این مورد اشاره شده است.

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۱۷۷ - ۱۷۵):

۱۷۵ ۳ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) خبره «ما» ← خبره «لا یُعَیَّرُ»
 (۲) جمع «تکسیر» أو «مکسر» ← «قوم» جمع مکسر نیست.
 (۴) مفرده: نَفَس ← مفرده: نَفَس / «مضاف» نقش نیست.

۱۷۶ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) فعل مضارع ← فعل ماضی
 (۲) مزید ثلاثی ← مجرد ثلاثی (هَجَمَ، يَهْجُمُ)
 (۳) معرّف بآل ← معرفة بالعلمیة («الصین: چین» اسم علم است.)

۱۷۷ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۲) خبر و مرفوع ← صفة و مرفوع
 (۳) اسم فاعل ← اسم مفعول
 (۴) اسم فاعل ← «العالم» اسم «فاعل» نیست!

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۱۸۵ - ۱۷۸):

۱۷۸ ۱ با توجه به مؤنث بودن «بَنیَّتِی: دخترکم» ضمیر «کِ» درست

است: فی حیاتک.

۱۷۹ ۱ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) «فُلْکُ: آزاد کرد»: کسی را دستگیر کرد و او را نزد خود اسیر قرار داد! (×)
 (۲) «فُلْتَنَة: لغزش»: لغزشی که از شخصی بدون تفکر و اندیشه سر می‌زند! (✓)
 (۳) «فُسْتُق: پسته»: درختی که میوه آن مغزی است متمایل به رنگ سبز و فوائد بسیاری دارد! (✓)
 (۴) «شَرِیخَة: سیم‌کارت»: کارتی کوچک که در موبایل گذاشته می‌شود و ارتباط بدون آن صورت نمی‌گیرد! (✓)

۱۸۰ ۲ $8 \times 9 = 72$

«نه ضریب هشت مساوی هفتاد و دو است.» فقط باید دقت داشته باشیم که در اعداد ۲۱ تا ۹۹، اول عدد یکان و سپس عدد دهگان می‌آید: اثنین و سبعین.

۱۸۱ ۲ بعد از اسم نكرة «مساکین» جمله وصفیة «یحتاجون»

آمده است.

ترجمه: به بیچارگانی که به شما نیاز دارند رحم کنید، تا خدای مهربان بر شما رحم کند!

بررسی و ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) جمله وصفیة نیامده است و «لا یَصْدُقُ» جواب شرط است.
 ترجمه: هر کس به مردم چندین بار دروغ بگوید، هرگز سخنش باور نمی‌شود!
 (۳) جمله «تعتنی» مربوط به اسم معرفة «المرأة» هست و نمی‌تواند جمله وصفیة باشد.

ترجمه: پیرزن را در باغی کوچک دیدم در حالی که به گل‌ها رسیدگی می‌کرد!

(۴) جمله وصفیة نداریم.

ترجمه: به این منطقه توریستی، گردشگران بسیاری می‌آیند تا آثار آن را مشاهده کنند!

۱۸۲ ۴ در گزینه (۴) مبتدا یعنی «جمال» صفت ندارد و موصوف

نیست. اما در سایر گزینه‌ها به ترتیب برای مبتداها (طلّاب، عالم، العقل) صفت آمده است و موصوفاند: الْمُجَدُّون، یَنْتَفِعُ و السَّالِم.

۱۸۳ ۳ با توجه به معنا در گزینه (۳) «لا» نافیة است.

ترجمه: در طلب علم تلاشی نمی‌کند مگر انسان عاقل!

۱۸۴ ۴ «ذَهَبِيَّة» اگر در جای خالی قرار بگیرد صفت خواهد بود برای

«جائزة» نه حال!

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «فخورة» می‌تواند حال شود برای «المديرة».
 (۲) «وهن مسرورات» می‌تواند حال شود برای «تلميذات».
 (۳) «مسرورات» می‌تواند حال شود برای «تلميذات».

۱۸۵ ۲ در گزینه (۲) قبل از «إلا» مستثنی‌منه نداریم که «یمَن» از

آن جدا شده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «عیباً» مستثنی‌منه است.
 (۳) «أعضاء» مستثنی‌منه است.
 (۴) «أحد» مستثنی‌منه است.

تاریخ

۱۸۶ ۴ سلوکیان برای تحکیم سلطه خود، یونانیان زیادی را به ایران

کوچاندند و آنان را در شهرهای جدیدی که بیشتر به شهرک‌ها و پادگان‌های نظامی شباهت داشتند، جای دادند.

۱۸۷ ۲ اوستایی، زبانی بوده که مردمان بخشی از نواحی شرقی ایران به

آن سخن می‌گفته‌اند؛ کتاب دینی زرتشتیان، اوستا، به آن زبان نوشته شده است. از این زبان جز کتاب اوستا و آثار وابسته به آن، اثر دیگری بر جا نمانده است.

۱۸۸ ۱ درباره وضعیت دین در دوره ساسانی و سیاست دینی

ساسانیان، اخبار و آگاهی‌های بیشتری در دسترس است. منابع این اخبار و آگاهی‌ها عبارت‌اند از سنگ‌نوشته‌ها، نقش برجسته‌ها، شواهد باستان‌شناسی، سکه‌ها، کتاب‌های دینی و اندرزنامه‌های زرتشتیان، برخی آثار مورخان مسلمان، یونانی و رومی و نیز شاهنامه فردوسی.

تذکر: لوح‌های گلی از منابع مربوط به دوره هخامنشیان می‌باشد.

۱۸۹ ۲ ویژگی‌های رویدادهای تاریخی از این قرار است:

- ۱- دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به طور مستقیم درک کرد، بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک آنها را شناخت.
 ۲- تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.
 ۳- مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.

۱۹۰ ۱ کاهنان و به ویژه کاهن اعظم که معمولاً از دانش‌های عصر

خود مطلع بودند، به عنوان واسطه میان مردم و خدایان عمل می‌کردند و از قدرت و ثروت زیادی برخوردار بودند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) در آغاز کاهنان پیشوایی دینی را به همراه فرمانروایی سیاسی به عهده داشتند، اما سرانجام فرماندهان نظامی قدرت را به دست گرفتند و حکومت را در خانواده خود موروثی کردند ← پس این گزینه به دلیل واژه «همواره» نادرست است، ضمناً فرماندهان نظامی قدرت را موروثی کردند، نه کاهنان.
 (۳) آنان معتقد بودند که خدایان انسان‌ها را برای خدمت به خود آفریده‌اند.
 (۴) این گزینه مربوط به اعتقادات مصریان باستان است.

۱۹۱ ۱ بدون تردید یکی از برجسته‌ترین دانشمندان عصر طلایی

تمدن ایرانی - اسلامی، ابوریحان محمدبن احمد بیرونی است. ابزارها و روش‌های ابداعی او برای تعیین طول و عرض جغرافیایی و اندازه‌گیری فاصله میان شهرها، جالب است.

۲۰۰ ۲ پس از پایان جنگ جهانی دوم، شوروی نمی‌خواست بدون گرفتن امتیاز، نیروهایش را از ایران خارج کند؛ از این رو، احمد قوام (قوام‌السلطنه) نخست‌وزیر وقت، طی موافقت‌نامه‌ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد.

جغرافیا

۲۰۱ ۴ در مگالاپلیس، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد.

۲۰۲ ۲

۲۰۳ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) از کشتی‌های فله‌بر برای جابه‌جایی کالاهایی مانند نفت و گاز و مواد معدنی، پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود.

ج) کشتی‌های کروز، کشتی‌های تفریحی گردشگری هستند که مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند.

۲۰۴ ۴ در کشورهایی مانند هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از سفرهای درون‌شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

۲۰۵ ۳ الف) در حال باز شدن و گسترش ← کمربند میانی اقیانوس

اطلس

ب) آمریکای جنوبی، استرالیا و آمریکای شمالی ← کمربند اطراف اقیانوس آرام

ج) قاره آفریقا و هند ← کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا

۲۰۶ ۴ شاخه‌های فنون جغرافیایی شامل:

سنجش از دور و GIS ← علوم فضایی

روش‌های کمی در جغرافیا ← آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات

نقشه‌کشی (کارتوگرافی) ← هندسه

۲۰۷ ۲ الف) مهاجرت آریایی‌ها از شمال دریای خزر به سمت جنوب

دریای خزر (ایران) ← طبیعی

ب) مهاجرت تعدادی از قبایل گُرد در زمان شاه‌عباس به نواحی شمال شرقی کشور ← سیاسی

ج) مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگ پس از اصلاحات ارضی در دهه ۴۰ ← اقتصادی

۲۰۸ ۱ بعضی از دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند (دشت نهاوند).

۲۰۹ ۴ توسعه پایدار به معنای تأمین نیازهای امروز، بدون کاستن از توانمندی‌های نسل‌های آینده است.

۲۱۰ ۳ عرض جغرافیایی $29^{\circ}N - 44^{\circ}N$ ← کم‌ترین نقاط شهری پراکندگی شهرهای ایران براساس ارتفاع ۲۰۰۰ - ۱۰۰۰ متر ← ۵۳٪ (بیشترین درصد شهرها)

۱۹۲ ۴ مدرسه در عصر صفوی مرکزی برای آموزش معارف دینی و دیگر علوم بود. برخی از متون کهن پزشکی مانند قانون ابن‌سینا و برخی متون قدیمی ریاضی و نجوم در مدارس تدریس می‌شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مدرسه نظامیه مربوط به عصر سلجوقیان است.

۲) معبد، خلیفه و مبصر سه لقب برای دستیار مدرس بودند.

۳) برخی از زنان و دختران در خانه و زیر نظر والدین و معلمان خصوصی آموزش می‌دیدند.

۱۹۳ ۴ بعد از مرگ شاه‌رخ، شاهزادگان تیموری که بر مناطق مختلف حکومت می‌کردند، با یک‌دیگر به رقابت و ستیز برخاستند. در چنین اوضاع و احوالی بود که دو اتحادیه قبیله‌ای متشکل از ترکمانان به نام‌های قراقویونلو و آق‌قویونلو به ترتیب با پی افکندن حکومت‌هایی، نواحی غربی و مرکزی ایران را تصرف کردند و حکومت تیموریان به مناطق شرقی ایران محدود شد.

یادآور: این حوادث بعد از مرگ شاه‌رخ رخ داد، پس گزینه (۲) نمی‌تواند درست باشد.

۱۹۴ ۲ ابوطالب نه تنها از حمایت پیامبر (ص) دست نکشید، بلکه طایفه بنی‌هاشم را به حمایت از آن حضرت فراخواند.

۱۹۵ ۳ نظریات فلسفی توماس آکویناس تا قرن‌ها به عنوان فلسفه رسمی کلیسای کاتولیک به شمار می‌رفت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) از اقدامات توماس آکویناس نمی‌باشد.

۲) او در یکی از مهم‌ترین کتاب‌های خود با عنوان «اصول الهیات» از برهان‌های ارسطو برای اثبات خدا استفاده کرد.

۴) لوتر در طی مطالعات و تأملات گسترده خود در باب آیین مسیح و کتاب مقدس، به این نتیجه رسید که برخلاف دیدگاه غالب کلیسایان، آن‌چه مایه رستگاری انسان می‌شود، ایمان است و نه انجام دادن کارهای نیک.

۱۹۶ ۲ هم‌زمان با روی کار آمدن حکومت افشاریه، دولت عثمانی دورانی از ضعف را می‌گذراند. در چنین شرایطی، کشورهای اروپایی به ویژه روسیه، انگلیس، فرانسه و اتریش هر کدام برای کسب منافع و به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها، در امور داخلی عثمانی دخالت می‌کردند و این امر به ضعف بیشتر این امپراتوری منجر می‌شد؛ تا جایی که این کشور در قرن ۱۹م مرد بیمار اروپا لقب گرفت.

۱۹۷ ۳ پس از کودتای محمدعلی شاه علیه مجلس، شهر تبریز با هدایت انجمن ایالتی، پایگاه آزادی‌خواهی و مقاومت در برابر استبداد شد.

۱۹۸ ۴ محمد میرزا پس از مرگ فتح‌علی شاه با تدابیر میرزا ابوالقاسم خان قائم‌مقام فراهانی و سرکوب چند تن از عموها و برادران خود که مدعی سلطنت بودند، به تخت پادشاهی نشست. قائم‌مقام پس از هفت ماه، با دسیسه‌گری مخالفانش از مقام وزارت برکنار و کشته شد.

۱۹۹ ۴ در دوران جنگ سرد، آمریکا و شوروی از طریق مسابقه‌های تسلیحاتی و علمی، برقراری اتحادها و پیمان‌های سیاسی - نظامی مانند ناتو و ورشو، جنگ تبلیغاتی شدید و رقابت‌های اقتصادی با یک‌دیگر به رویارویی پرداختند و از برخورد نظامی مستقیم با یک‌دیگر پرهیز می‌کردند.

وجود نظریات متفاوت، نشانه پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آن‌هاست. برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

۲۲۰ ۴ بحران معنوی: در فرهنگ غرب گرایش به دین و معنویت از سر گرفته شده است و حتی برای پاسخ دادن به نیاز فطری آدمی به معنویت، دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ همانند چارچ از زمین روییده‌اند و عده‌ای از آن‌ها پیروی می‌کنند. در فرهنگ مدرن، سکولاریسم به صورت آشکار مطرح شد. در این فرهنگ، گرایش‌ها و رفتارهای دینی تنها با توجیه دنیوی امکان مطرح شدن دارند.

بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.

بحران معرفتی جدید هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و هم‌چنین وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد.

۲۲۱ ۲ هر جهان اجتماعی براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند.

جهان اجتماعی هنگامی به داد و ستد و تعامل می‌پردازد که اعضای آن، به طور فعال و خلاق براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر رویارو شوند. اما اگر اعضای آن میبهد و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شود؛ در آن صورت عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی فرا می‌گیرد.

جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. فرهنگ اساطیری مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود.

برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند.

۲۲۲ ۱ ادبیات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات الهی انسان توجهی ندارد، بلکه حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این‌جهانی را منعکس می‌کند، به همین دلیل، در دوران رنسانس، رمان در فرهنگ غرب، بیشترین اهمیت را پیدا کرده است.

با فروپاشی بلوک شرق، جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهان از بین رفت و این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبه خود را از دست داد و غربگرایان این جوامع، دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

اقتصاد قرون وسطی بر مبنای کشاورزی و روابط اجتماعی ارباب - رعیتی بود.

۲۲۳ ۱

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

۲۱۱ ۳ انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

۲۱۲ ۳ سرعت هوازدگی در سنگ‌ها متفاوت است و به عواملی چون جنس سنگ‌ها، نوع آب و هوا و زمان بستگی دارد؛ برای مثال سنگ‌های گرانیتی از سنگ‌های مرمرین یا کلسیتی مقاوم‌ترند و آب و هوای گرم و مرطوب سرعت و شدت هوازدگی را افزایش می‌دهد.

۲۱۳ ۱ ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برزیل از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند.

۲۱۴ ۱ منظور از کشورهای نیمه‌پیرامون کشورهایی هستند که بین مرکز و پیرامون قرار گرفته‌اند و ساختار اقتصادی و اجتماعی این کشورها دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است؛ مثل چین، کره جنوبی و سنگاپور.

۲۱۵ ۳ حائل ← لهستان

محاطی ← سوازیلند

جمع و جور ← لهستان

وسعت کم ← استونی

جامعه‌شناسی

۲۱۶ ۲ اثر انگشت: هویت فردی، انتسابی، ثابت

پوشش: هویت اجتماعی، اکتسابی، متغیر

صبور: هویت فردی، اکتسابی، متغیر

۲۱۷ ۳ گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به «تزلزل فرهنگی» منجر شود. تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. به عبارت دیگر، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد. تزلزل فرهنگی می‌تواند به «بحران هویت» منجر شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید، راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شود. در آن صورت تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌روند و به صورت تحولات فرهنگی درمی‌آیند.

۲۱۸ ۴ اومانیزم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است.

۲۱۹ ۱ نخبگان غربگرایی که به عملکرد نسل اول روشنفکران معترض بودند، نسل دوم روشنفکران را شکل دادند. این گروه تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند. این نسل با عنوان روشنفکران چپ کشورهای اسلامی شناخته می‌شود.

متفکران ایرانی از دهه سی به بعد، در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عناوینی نظیر غربزدگی و بازگشت به خویش، پدید آوردند و برخی از اندیشمندان مسلمان کتاب‌هایی را درباره خدمات متقابل اسلام و ایران و هم‌چنین فطرت و خویشتن الهی انسان تدوین کردند.

رویکرد تفسیری		
موضوع	روش	هدف
کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها	تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)	معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی)

علوم انسانی به دلیل این‌که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، «علوم تفهمی» نامیده می‌شوند.

شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن از فواید علوم تفهمی است.

جامعه‌شناسی انتقادی		
موضوع	روش	هدف
کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن	تفسیری، انتقادی و تجویزی	انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن

به عنوان مثال جامعه‌شناسی انتقادی صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی‌پردازد، بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند و یا عدالت اجتماعی را تحسین می‌کند و برای گسترش آن راه‌حل‌هایی تجویز می‌کند.

۲۳۰ طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.

۲۳۱ حاکمان سکولار می‌کوشیدند مظاهر دینی و اسلامی را از بین ببرند و ساختارهای اجتماعی پیشین را حذف و ساختارهای اجتماعی جدیدی ایجاد کنند.

تعارف هویت‌ها: وحدت و کثرت هویت‌ها همانندسازی همیشه به صورت یک‌سویه و سخت و خشن انجام نمی‌شود، بلکه تفاوت‌ها و تمایزات قومی، نژادی و ... می‌توانند از راه دیگری که برخی از جامعه‌شناسان آن را دیگچه همانندسازی می‌نامند، ناپدید شوند که در آن تعداد کثیری از گروه‌های درگیر قومی نژادی در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلط می‌سازند.

در مدل تکثرگرگاهی به بعد سیاسی هویت توجه می‌شود و بر آزادی‌های اجتماعی اقوام و گروه‌های مختلف و فرصت سهیم شدن آن‌ها در قدرت سیاسی تأکید می‌شود.

۲۳۲ گاهی به ندرت می‌توان به نحو مفیدی از روش آزمایش استفاده کرد. آزمایش فیلیپ زیمباردو در ایجاد یک زندان ساختگی، مثال خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی بود.

۲۳۳ رویکرد تبیینی بر آن‌چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن‌چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد. نادیده گرفتن کنش، نادیده گرفتن ویژگی‌های آن است و پیامدهایی دارد. کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری قابل مشاهده و فهم نیست. تأکید افراطی بر نظم اجتماعی موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم اجتماعی به حذف اراده، خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد.

۴ ۲۲۴ بررسی عبارت‌های نادرست؛

الف) جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد. جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

ب) حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود و از جامعه‌ای به جامعه دیگر نیز متفاوت است.

د) مارکس، سوسیالیسم را مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم می‌دانست.

۲۲۵ فلسفه‌ها و باورهایی که آشکارا ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند، سکولاریسم آشکار را شکل می‌دهند - ارزش‌ها و عقاید بنیادین فرهنگ غرب

همه دانش‌ها تولیدات اجتماعی و فرهنگی هستند - جامعه‌شناسی تفسیری

پس‌انداز کردن برای آیندگان - کنش اجتماعی

۲۲۶ جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی، از چشم‌انداز فردی غریبه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا از این دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شود. در واقع افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند، ولی جامعه‌شناس باید تلاش کند تا به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن نزدیک شود. مدار مشروعیت، حق و باطل بودن است.

۲۲۷ لمبروزو، با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد و بدین منظور ابزارهایی مانند نبض‌نگار آبی، جمجمه‌نگار، آوانگاشت و ... را به کار گرفت.

منورالفکران غربگرا به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد بود، روی آورده بودند.

گافمن از جامعه‌شناسانی بود که برای تحقیق درباره بیمارستان روانی به عنوان یک نهاد اجتماعی و اثر آن بر بیماران، ماه‌ها به عنوان کارمند در یک بیمارستان روانی مشغول به کار شد و از طریق مشاهده مشارکتی به تحقیق پرداخت.

۲۲۸ دسته‌بندی نظام‌های سیاسی از نظر ارسطو

روش حکومت	براساس فضیلت	براساس خواست و میل
تعداد حاکمان	براساس فضیلت	براساس خواست و میل
فرد	موناشری	استبدادی
اقلیت	آریستوکراسی	الیگارشی
اکثریت	جمهوری	دموکراسی

الیگارشی مانند حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران است که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند و قدرت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرند.

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پیش‌بینی و کنترل
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پدیده‌های اجتماعی

۲۴۵ ۴ سؤال فلسفی باید بنیادین باشد و تنها با روش عقلانی بتوان به آن پاسخ داد که تنها گزینه (۴) این دو ویژگی را دارد.

۲۴۶ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) آغاز فلسفه نه زمان دارد، نه مکان.

(۲) تفکر فلسفی در یونان آغاز نشده است.

(۳) در هر تمدنی تأملاتی پیرامون هستی وجود داشته است، اما ممکن است آثاری از آن‌ها به جا نمانده باشد.

۲۴۷ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در مورد این‌که گزنوفانس ماده‌المواد جهان را چه می‌داند، دانشی در کتاب درسی وجود ندارد.

(۳) هراکلیتوس آتش را ماده‌المواد می‌داند، نه ستیزه و جنگ بین آب و آتش را. (۴) این گزاره، خود متناقض است؛ چون سیوروت همان حرکت است.

۲۴۸ ۳ پرواز کردن همان گذر از زندگی روزمره است. این‌طور نیست که کسی که از زندگی روزمره‌اش گذر کرده، سرگرم بحث‌های انتزاعی شده باشد و به زندگی دیگران کاری نداشته باشد، این گذر کردن نتیجه‌اش گستردگی و به دست آوردن تصویری جامع و صحیح نسبت به جهان و انسان است.

۲۴۹ ۳ استقلال در اندیشه یعنی نپذیرفتن باورها و امور غیرمستدل.

۲۵۰ ۱ استدلال سقراط مبنی بر اثبات وجود خدا از طریق اعتقاد به علم و قدرت و عدالت فوق بشری (صفات و آثار خدا) بود.

۲۵۱ ۳ یکی از عوامل مهم توجه به عقل و عقلانیت در جهان اسلام، پیام الهی و سخنان پیامبر اکرم (ص) و عزت گرمی ایشان بود.

۲۵۲ ۲ مفهوم دین ما را به یاد «ایمان» می‌اندازد، مفهوم عرفان، «شهود و عشق» را تداعی می‌کند و مفهوم فلسفه نیز با «عقل و عقلانیت» گره خورده است.

۲۵۳ ۳ فیلسوف کسی نیست که عقیده‌ای نداشته باشد (رد گزینه (۱)). بلکه کسی است که براساس قواعد فلسفی عقیده‌ای را پذیرفته و با قواعد فلسفی از عقیده خود دفاع کند (رد گزینه‌های (۲) و (۴)).

۲۵۴ ۴ از نظر مردم یونان باستان، «آرتمیس» خدای عفت و خویشتن‌داری، «ژئوس» خدای آسمان و باران و «آپولون» خدای خورشید و هنر و موسیقی بود.

۲۵۵ ۱ لازمه و نتیجه اصل علیت، ارتباط و پیوستگی میان اجزای جهان است و از اصل سنخیت، نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها نتیجه می‌شود.

۲۵۶ ۴ دموکریتوس، فیلسوف یونان باستان (رد گزینه‌های (۱) و (۳)) معتقد بود ماده اولیه تشکیل‌دهنده جهان، اتم‌ها و ذرات ریز تجزیه‌ناپذیر هستند که برخورد اتفاقی این ذرات سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیای فعلی در جهان شده است (رد گزینه (۲)).

۲۵۷ ۱ رابطه علیت، رابطه‌ای وجودی است و مانند رابطه دوستی نیست که ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آن‌ها دوستی برقرار می‌گردد (رد گزینه (۲)). در رابطه علیت، معلول وجودش را از ناحیه علت می‌گیرد و در وجود خود نیازمند دیگری است (رد گزینه (۳)). در روابط بعد از وجود، وجود دو طرف فرض می‌شود و هیچ‌کدام متوقف بر دیگری نیست (رد گزینه (۴)).

۲۳۴ ۳ موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند، ولی برخی علوم انسانی در زمره علوم اجتماعی نیستند. روان‌شناسی نمونه‌ای از علوم انسانی و جامعه‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی‌اند.

۲۳۵ ۲ با توجه به نمودار زیر، دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است.

فلسفه و منطق

۲۳۶ ۳ تصدیق از تصور ساخته می‌شود و بدون تصور تصدیقی وجود ندارد. اگر تصدیقی معلوم است، پس تک‌تک تصورات سازنده آن معلوم هستند.

۲۳۷ ۳ فقط گزینه (۳) نمی‌تواند به نحو دومی خوانده شود.

۲۳۸ ۱ هرچه وجوه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استدلال تمثیلی قوی‌تر است.

۲۳۹ ۱ هر = سور / گردی = موضوع / گردو = محمول / نیست = نسبت

۲۴۰ ۱ متضاد متناقض عکس مستوی موجب کلی = متضاد متناقض موجب جزئی = متضاد سالب کلی = موجب کلی

۲۴۱ ۴ فقط زنان مادر هستند = هر مادری زن است. عکس مستوی هر مادری زن است = بعضی زنان مادر هستند.

۲۴۲ ۴ در شکل اول، حد وسط در صغرا محمول و در کبرا موضوع است. صغرا لزوماً مقدمه اول نیست و کبرا لزوماً مقدمه دوم نیست.

۲۴۳ ۱ اگر بخواهیم از دو قضیه حملی با «یا» شرطی منفصل بسازیم، حتماً باید محمول‌های آن‌ها هرگز با هم صادق نشوند یا هرگز با هم کاذب نشوند یا هرگز با هم صادق و با هم کاذب نشوند، بنابراین محال است رابطه این محمول‌ها تساوی باشد، زیرا دو مفهوم «متساوی» همواره با هم صادق و با هم کاذب می‌شوند، اما اگر نسبت محمول‌ها «تباين» باشد، چون هرگز با هم صادق نمی‌شوند، پس شرطی منفصلی که ساخته می‌شود، «مانعة الجمع» یا «حقیقی» خواهد بود، ولی نمی‌تواند «مانعة الرفع» باشد.

۲۴۴ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با اندکی تأمل معلوم می‌شود که پاسخ به پرسش‌های فلسفی در زندگی روزمره مؤثر است.

(۲) تفکر درباره این پرسش‌ها ضرورتی عام و همگانی است.

(۳) پاسخ‌گویی به پرسش‌های فلسفی با ادراک حسی و تجربه ممکن نیست.

۲۵۸ ۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) دیدگاه کانت است.

(۲) نظر دکارت است.

(۳) دیدگاه هیوم با این‌که تجربه‌گراست، نظر خاصی است که در این گزینه به درستی بیان شده است.

(۴) نظر امپریست‌هاست.

۲۵۹ ۳

میان دیوار خانه ما و سفیدی رابطه امکانی است؛ می‌تواند باشد یا نباشد. میان تعداد موجودات روی زمین و بی‌نهایت بودن، رابطه امتناعی است؛ محال و ممتنع است که موجودات روی زمین نامحدود باشند. میان مثلث و سه زاویه و سه ارتفاع داشتن، رابطه وجوبی است.

۲۶۰ ۲

وقتی می‌گوییم «انسان موجود است»، تفاوت انسان و وجود فقط در ذهن و از جهت مفهوم است و آن در خارج، دو امر جداگانه به نام وجود و انسان نداریم (ردگزینه‌های (۱) و (۴))؛ یعنی در خارج از ذهن، واقعیتی است که هر دو مفهوم را به آن نسبت می‌دهیم (ردگزینه (۳)).

روانشناسی

۲۶۱ ۳

هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) مربوط به حافظه رویدادی هستند، زیرا به مکان، زمان و تجربه مشخصی مربوط می‌شوند (تجارب شخصی را دربر می‌گیرند)، اما گزینه (۳) مربوط به حافظه معنایی است، زیرا در این حافظه، دانش عمومی ذخیره می‌شود.

۲۶۲ ۴

سبک پردازش افراد و انتظارات آن‌ها باعث می‌شود تا محرک‌های خاصی انتخاب شود، مانند زمانی که منتظر سرویس مدرسه هستیم و این انتظار باعث می‌شود تا هر اتومبیلی را از دور سرویس مدرسه تلقی کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تحریک حواس به وسیله محرک‌های بیرونی

(۲) اطلاعات موجود در حافظه

(۳) پدیده آماده‌سازی

۲۶۳ ۳

به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار، رفتار می‌گویند. شکستن وسایل خانه توسط سعید قابل مشاهده است، اما درک بالا داشتن، تداعی (یادآوری) و تصور کردن جزء فرآیندهای ذهنی (شناخت) هستند و تا جلوه بیرونی و قابل مشاهده به خود نگیرند، به رفتار تبدیل نمی‌شوند.

۲۶۴ ۲

تحول اخلاقی و ارزشی در نوجوانی یعنی دامنه سنی ۱۲ تا ۲۰ سالگی بیش از هر دوره دیگری است.

۲۶۵ ۲

اسناد به برنامه‌ریزی، تلاش، کوشش، تمرین و مانند این‌ها — ناپایدار، قابل کنترل و درونی هستند.

۲۶۶ ۳

هر سه گزینه (۱) (منفع‌بودن)، (۲) (در انتظار معجزه بودن) و (۴) (انجام دادن رفتارهای تکانشی و بدون فکر و تأمل) نشانگر استفاده از روش‌های مقابله‌ای ناسازگارانه هستند که به تحمل فشار روانی کمک نمی‌کنند و حتی بر شدت آن نیز افزوده می‌کنند، اما در گزینه (۳) الهه از روش تحلیلی حل مسئله که مبتنی بر نیازسنجی واقعی است، استفاده کرده است، بنابراین روش مقابله‌ای سازگارانه «استفاده از مهارت‌های حل مسئله» را به کار برده است.

۲۶۷ ۱

مدیر مدرسه دچار سوگیری تأیید شده است؛ چون با وجود دانستن خطای معلم مدرسه، باز هم اصرار دارد معلمان مدرسه او عاری از اشتباه هستند.

اشکان دچار اعتماد افراطی به خود شده است.

مهران خود را کوچک می‌شمارد (ترس با وجود خواندن و مطالعه زیاد دروس نشان‌دهنده عدم اعتماد به نفس است).

۲۶۸ ۳

هر سه گزینه (۱) (ناراحتی‌ای که نتوان گفت)، (۲) (از دست دادن حافظه و تمرکز به دلیل استرس) و (۴) (کاهش واکنش‌های رفتاری و شناختی به علت ترس و استرس)، نشان‌دهنده فشار روانی منفی هستند، اما در گزینه (۳)، شنیدن صدای شمارش معکوس توسط تماشاچیان در لحظات پایان بازی باعث فشار روانی مثبت می‌شود، زیرا می‌تواند تمرکز و توجه دهنده را در لحظات آخر بازی ارتقا بخشد.

۲۶۹ ۴

اگر اهداف را بسیار کوچک، بی‌ارزش و زودگذر انتخاب کنیم، هرگز انگیزه تلاش و عمل ایجاد نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نظام باورهای افراد در نهایت توسط خود فرد ساخته می‌شود.

(۲) عدم برخورداری از حمایت دیگران (حمایت اجتماعی) از عوامل بیرونی شکل‌دهنده باورهای غلط است.

(۳) ناهماهنگی بعد از تصمیم‌گیری باعث می‌شود تا مزایای چیزی را که انتخاب کرده‌ایم و معایب آن‌چه را که رد کرده‌ایم، بیان کنیم.

۲۷۰ ۴

تکرار جمله «خواستن، توانستن است»، در واقع همان تلقین جملات است — کوتاه‌مدت

دوچرخه‌سواری همان ورزش‌های هوازی است — بلندمدت

تماس با دوستان — حمایت‌های اجتماعی — بلندمدت

۲۷۱ ۲

دلشوره، نگرانی، ترس و ... — علائم هیجانی

اجتناب، فرار و ... — علائم رفتاری

ضعیف شدن قوه استدلال و قضاوت، نداشتن تمرکز و ... — علائم شناختی

۲۷۲ ۴

در این موقعیت، با آن که سر و صدا به گوش همه رسیده (احساس) و ممکن است چند نفر به سمت صدا برگشته باشند و فرد را نگاه کنند (توجه)، اما یک نفر رفتار را تفسیر نموده و واکنش نشان داده است که بیانگر ادراک است (یعنی تفسیر موقعیت).

۲۷۳ ۳

در گزینه (۳)، فرد عدم موفقیت خود را به دشواری تکلیف اسناد داده که امری پایدار و غیرقابل کنترل است؛ بنابراین انگیزه کم‌تری برای جبران شکست وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسناد به عدم توانایی هم باعث می‌شود که انگیزه جبران کم شود، بنابراین قسمت اول درست است، اما در دلیل آن باید کلمه «پایدار» و یا «غیرقابل کنترل» آورده می‌شد.

(۲) اسناد به تلاش چون قابل کنترل و ناپایدار است، باعث می‌شود انگیزه جبران بیشتر باشد.

(۴) نداشتن هدف، برنامه‌ریزی و مانند این‌ها، اسنادی قابل کنترل و ناپایدار است؛ بنابراین انگیزه جبران برای آن بیشتر است.

۲۷۴ ۱

هر سه گزینه (۲)، (۳) و (۴) اشاره به انگیزه بیرونی دارند، زیرا منبع انگیزش در پاداش و لذت خارج از فرد قرار دارد (در گزینه (۳)، رعایت قوانین به دلیل منع نشدن از طرف منبع خارجی است؛ به عبارتی مؤاخذه نشدن از جانب منبع بیرونی، نه رعایت و اهمیت قانون). اما گزینه (۱) اشاره به انگیزه درونی دارد، زیرا فرد به دلیل علاقه شخصی به سالمندان احترام می‌گذارد و منتظر پاداش بیرونی نیست.

۲۷۵ ۴ در هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳)، عوامل (متغیرهای) روان‌شناختی، عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی هستند، اما در گزینه (۴)، پرخاشگری‌های مکرر (عامل روانی) پیامد بیماری جسمی یعنی ناراحتی قلبی است.

۲۷۶ ۲ هیجان‌هایی که با توجه به نوع ارزیابی، ظهور متفاوتی می‌یابند ← هیجان‌های مرکب ← مانند پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم هیجان‌هایی که غالباً به یک صورت پدیدار می‌شوند ← هیجان‌های ساده ← مانند ترس، خشم و محبت

۲۷۷ ۴ هر چه جفت‌واژگان دارای نشانه‌های درونی (معنایی) بیشتری باشند، بازایی اطلاعات از حافظه کارآمدتر است. در روز، خورشید در آسمان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دست و دریا فقط دارای نشانه بیرونی هستند، پس بازایی کارآمد نیست.
(۲) با اسفناج، بورانی درست می‌کنیم، پس دارای نشانه درونی است. (علت اشتباه بیان شده است).
(۳) پنجره و صحرا ارتباطی به هم ندارند و فقط نشانه بیرونی دارند، پس بازایی کارآمد نیست.

۲۷۸ ۳ هر فردی در صورت رعایت ضوابط علمی، می‌تواند یافته‌های دیگران را تکرار کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یافته‌های به دست آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی نیست.
(۲) روش علمی تاکنون نتوانسته است به همه پرسش‌های بشر امروز پاسخ دهد.
(۴) تعریف مطرح‌شده عملیاتی نیست، زیرا عینی و دقیق نمی‌باشد و برداشت افراد از آن متفاوت است.

۲۷۹ ۲ کار امروز را به فردا موکول کردن، نشان‌دهنده سبک تصمیم‌گیری اجتنابی است و رها کردن رژیم لاغری برای همیشه، روش مقابله‌ای ناسازگارانه منفعل بودن را نشان می‌دهد.

۲۸۰ ۳ در هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴)، حواس مختلف درگیر انجام دادن یک تکلیف هستند، بنابراین توجه متمرکز ایجاد می‌شود، اما در گزینه (۳)، دو تکلیف مختلف همزمان صورت گرفته است که مانع ایجاد توجه متمرکز می‌شود.